БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 199 (430)

7 ОКТЯБРЬ ЖУМА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. Булганиннинг Германия Демократик Республикасининг Бош Министри ўртоқ Отто Гротевольга телеграммаси (1-нчи бет).

СССР Ташқи Ишлар Министри ўртоқ В. Молотовнинг Германия Демократик Республикасининг Ташқи Ишлар Министри ўртоқ Лотар Больцга телеграммаси (1-нчи бет).

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП ОБЛАСТЬ ҚОМИТЕТИДА (1-нчи бет).

Канада ташқи ишлар министри Лестер Б. Пирсон жаноблари Москвага келди (1-нчи бет).

В. М. Молотов Канада ташқи ишлар министри Лестер Б. Пирсонни қабул қилди (1-нчи бет).

Я. Макаренко. — Германия Демократик Республикаси — немис халқи тинчликсевар кучларининг таянчи (2-нчи бет).

Машина — йиғим-терим даврида ҳам ҳал қилучи куч бўлсин! Бўка районидаги Каганович номли колхоз а'золари 500 гектар ердаги пахтани машина блан териб олиш учун курашмоқдалар (3-нчи бет).

Совет Иттифоқининг ҳукумат делегацияси Берлинга келди (4-нчи бет).

СССР Олий Совети делегациясининг Югославияда бўлиши (4-нчи бет).

БМТ Бош Ассамблеясининг X сессияси (4-нчи бет).

ҚИНО: **Н. Эгамназаров.**—«Солдат Иван Бровкин» (4-нчи бет).

Теримчи ва механик-ҳайдовчи—пахта йиғим-теримида марказий фигура

Пахта йиғим-териминиг энг қизғин кунларини кечирмоқдамиз. Шу кунларда ишнинг муваффақиятини пахта теримида қатнашаётган кишиларнинг сони, уларнинг самарали ва баракали меҳнати ҳал қилади.

Теримчи ва механик-ҳайдовчи — пахта йиғим-теримида марказий фигура, ҳал қилучи куч ҳисобланади. Терилган пахталарнинг кўпайиши, ҳар куни давлатга топшириладиган пахтанинг миқдори, процентнинг ўсиши теримчи ва механик-ҳайдовчиларнинг иш унумига, белгиланган кундалик нормаларни тўла ва ошириб бажаришларига боғлиқдир. Областимизнинг илғор колхоз ва совхозлари графикда белгиланган барча теримчиларнинг тўлиқ ишга чиқишини, нормани бажаришини та'минлаб, сур'атни тобора оширишга, давлатга кунсайин кўп пахта топширишга муваффақ бўлмоқдалар.

Илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчилар область кенгаши қатнашчиларининг барча колхозчилар ва совхоз ишчиларига қарата ёзган Мурожаати кўпминг килограммчилар ҳаракатини кенг авж олдириб юборишда ғоят муҳим роль ўйнади. «Ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчиси, — дейилган эди бу Мурожаатда, — ҳосилнинг тақдири учун жавобгар эканликларини чуқур хис этишлари, ўзларининг мамлакат олдидаги ватанпарварлик бурчларини бажаришда сабот кўрсатишлари, мавсумда 5 — 10 — 15 минг килограммдан пахта териб беришга эришувлари керак.

Биз барча колхозчилар ва совхоз ишчиларини 5 — 10 — 15 минг килограммчилар бошлаган социалистик мусобақага қўшилишга чақирамиз. Областимиз пахта далаларининг барча меҳнаткашлари оммавий равишда бу мусобақага қатнашганларидагина ҳарбир звено, бригада, колхоз ва совхозда олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилиши та'мин этилади».

Илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг Мурожаатига жавобан пахта теримида кўпминг килограммчилар ҳаракати кучайиб кетди. КПСС XX с'езди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIII с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа пахтакорлар ўртасида янги, буюк ижодий кўтарилишни вужудга келтирди. Бу мусобақа жараёнида колхозчилар ва механизаторлар орасидан энг яхши чевар теримчилар ва пахта териш машинасини усталик блан бошқарадиган моҳир механик-ҳайдовчилар етишиб чиқмоқда.

Бўка районидаги Сталин номли колхознинг Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи блан мукофотланган донгдор теримчиси ўртоқ Саодат Гулаҳмедова ўзининг унумли меҳнати блан бутун республикамизга танилди. У, ёппасига пахта очилган пайтларда ҳар куни 400 килограммга етказиб пахта терди. Ўртоқ Гулаҳмедованинг ҳозиргача терган пахтаси 10 тоннадан ошади, бу — унинг икки ярим мавсумлик нормасига баравардир.

Моҳир теримчи тўрт этак ишлатади ва уларни бирин-кетин тўлғазади, пахтани икки қўллаб терган вақтда чангалига 5 — 6 чаноқдаги пахтани олгандан кейингина уни этакка солади. Ўртоқ Гулаҳмедова колхозидаги бирқатор бригадаларнинг далаларига бориб ўз иш тажрибасини амалда кўрсатиб берди, пахтани тез териш усулини ўргатди. Бу эса илғор теримчилар сафининг кенгайишига, меҳнат унумининг ошишига ёрдам бермоқда. Ҳозир донгдор теримчининг тажрибасини, иш методини ўрганиш учун Сталин номли колхозга МТСларнинг қишлоқ хўжалик мутахассислари, қўшни колхозларнинг вакиллари, далачилик бригадасининг бошлиқлари келмоқдалар.

Бўка районидаги 1-нчи МТСнинг Каганович номли колхозда хизмат қилаётган механик-ҳайдовчиси ўртоқ Эшбой Эрматов ҳам машинада пахта териш бўйича социалистик мусобақада яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи блан мукофотланган. Ўртоқ Эрматов ўз машинаси блан кунига 3 тоннага етказиб пахта термоқда.

Илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг тажрибаларини кенг оммалаштириб, пахта йиғим-теримида умумий юксалишга эришиш — маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз правлениелари ва совхоз дирекцияларининг энг муҳим вазифасидир. Совет жамиятининг ажойиб фазилати шундаки, бу жамиятда меҳнаткашларнинг ҳарбир янги ташаббуси, ҳарбир янги ижодий иши миллион-миллион кишиларнинг мулкига айланади, коммунистик қурилиш соҳасидаги улуғвор вазифаларни муваффақиятли бажаришга ёрдам беради. Партия ташкилотлари ана шунга амал қилиб, ҳарқандай янги ташаббусни қўллаб-қувватлашлари, илғор иш методларини кенг пропаганда қилишлари лозим. Афсуски, областимиздаги ба'зибир район партия, совет ташкилотлари бу муҳим масалага ҳали ҳам тегишинча э'тибор бермаётирлар.

Боёвут районининг пахта тайёрлашда область сводкасида энг охирги ўринда турганлигининг асосий сабаби шундаки, бу районда графикда белгиланган миқдордаги кишилар пахта теримида тўлиқ қатнашмаётир, иш унуми ниҳоятда паст. Илғор теримчиларнинг иш тажрибалари кенг оммалаштирилмаётир. Бунинг устига теримчиларнинг унумли ишлашлари учун қулай шароит яратиб берилмаган. Район партия комитети (секретари ўртоқ Раупов), район ижроия комитети (раиси ўртоқ Бердиназаров) пахта тайёрлаш сур'атини кескин равишда ошириш учун шошилинч чоралар кўрмаётирлар.

Далаларда қийғос бўлиб очилаётган пахталар ҳарбир колхоз ва совхозда пахта териш ва тайёрлаш юзасидан белгиланган кундалик топшириқни тўла ҳамда ошириб бажариш имкониятини беради. Вазифа — бутун куч ва воситаларни ишга солиб, йиғим-терим ишларини пухта ташкил этишдан, теримчиларнинг тўлиқ ишга чиқишларини ва кундалик нормани бажаришларини та'минлашдан иборатдир. Ҳарбир теримчининг кундалик нормани тўла ва ошириб бажариши — пахта тайёрлашда умумий юксалишга эришувимизнинг асосий шартидир.

Теримчиларнинг ва механик-ҳайдовчиларнинг унумли ишлашлари учун колхоз правлениелари ва совхоз дирекциялари зарур бўлган барча шароитни яратиб беришлари, далачилик бригадаларида иссиқ овқат ташкил этишлари, болалар боқчалари ва ясилиларининг намунали ишлашларини та'минлашлари лозим. Теримда соатли графикни кенг қўллаш, теримчиларнинг иш ҳақларини ўз вақтида бериб бориш, уларга маданий-маиший хизматни ҳартарафлама кучайтириш меҳнат унумини оширишга ёрдам беради. Меҳнат унумини ошириш эса пахта йиғим-теримида асосий масаладир. Шунга эришиш керакки, ҳарбир теримчи иш соатидан тўғри фойдалансин, вақтини бекорга ўтказмай, соат сайин меҳнат унумини ошираборсин.

Пахта териш машиналаридан тўла ва унумли фойдаланиш йиғим-терим даврида жуда катта аҳамиятга эгадир. Шунинг учун пахтани машинада теришни пухта уюштириш, терим машиналарининг бекор туриб қолишига мутлақо йўл қўймаслик керак. Ўзларининг фидокорона меҳнати блан юксак унумга эришаётган илғор механик-ҳайдовчиларнинг иш тажрибаларини кенг оммалаштириш, ҳарқандай шароитда бўлса ҳам пахтани машина блан териш планини сўзсиз бажариш керак.

Октябрь—пахта тайёрлашда ҳал қилучи ойдир. Пахта тайёрлаш давлат планининг муваффақиятли бажарилиши мана шу ойда ишни тўғри ташкил қилабилишимизга, сур'атни кунсайин ошираборишимизга боғлиқдир. Пахта теримида марказий фигура ҳисобланган теримчи ва механик-ҳайдовчиларнинг иш унумини оширмасдан, пахта терувчилар сонини кескин равишда кўпайтирмасдан туриб умумий юксалишга эришиб бўлмайди.

Теримчи ва механик-ҳайдовчилар ўртасида социалистик мусобақа ва кўпминг килограммчилар ҳаракатини кенг авж олдирайлик, ҳарбир теримчи ва механик-ҳайдовчининг кундалик пахта териш нормасини ошириб бажаришига эришайлик!

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетида

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитети пахтани йиғиб-териш ва тайёрлаш юзасидан районлар, МТС, колхоз ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1955 йил 1 октябрьдан 5 октябрьгача бўлган якунини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

1. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ўртасарой** районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Юнусов,** район ижроия комитетининг секретари ўртоқ **Умаров,** пахта заводининг директори ўртоқ **Дериглазов)** берилсин. Бу район 5 кунда давлат пахта тайёрлаш планининг 11,49 проценти миқдорида пахта тайёрлаган ва йиллик пахта тайёрлаш планини 47.9 процент миқдорида бажарган. Кўчма Қизил байроқ Пискент районидан олиб берилсин.

2. Область ижроия комитети, Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **«Малик»** совхозида (директори ўртоқ **Иброҳимов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Шоумаров)** қолдирилсин. Бу совхоз 5 кунда 11,29 процент миқдорида пахта тайёрлаган, давлат пахта тайёрлаш планини 36,78 процент миқдорида адо этган ва пахтанинг кўп қисмини юқори сифатга топширган.

3. Область ижроия комитети, Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Пахта МТСида** (директори ўртоқ **Коломейцев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Болтаев)** қолдирилсин. Бу МТС машина блан пахта териш планини 20,6 процент бажарган ва унинг сифатли бўлишига эришган.

4. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Октябрь районидаги Молотов** номли колхозга (колхоз раиси ўртоқ **Холжонов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Бадиров)** берилсин. Бу колхоз 5 кунда 19,1 процент миқдорида пахта тайёрлаган, пахтанинг юқори сифатли бўлишига эришган, йиллик пахта тайёрлаш планини эса 65,2 процент миқдорида бажарган. Кўчма Қизил байроқ Пискент районидаги Молотов номли колхоздан олиб берилсин.

5. Ўртасарой районига кўчма Қизил байроқ бериш блан бирга, пахтани қўлда ва машинада теришда алоҳида намуна кўрсатаётган колхозчилар, МТС ишчиларини мукофотлаш учун 5 минг сўм пул мукофоти берилсин.

Германия Демократик Республикасининг Бош Министри

ўртоқ Отто ГРОТЕВОЛЬга

БЕРЛИН

Азиз ўртоқ Бош Министр,

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида 1955 йил 20 сентябрьда Москвада имзоланган Шартномани Совет Ҳукуматининг тақдими блан СССР Олий Совети Президиуми ратификация қилди.

Биз Германия Демократик Республикасининг Халқ Палатаси хам бу Шартномани якдиллик блан ма'қуллаганлигини қизғин равишда табриклаймиз.

Бу блан Шартнома қонуний кучга киради ва давлатларимиз ўртасидаги муносабатлар эндиликда герман ва совет халқларининг туб манфаатларига мувофиқ бўлган янги, мустаҳкам асосга эга бўлади.

Шубҳа бўлиши мумкин эмаски, бу Шартнома тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ўзаро ҳурматлаш ва ички ишларга аралашмаслик асосида давлатларимиз ўртасидаги яқин ҳамкорлик ва дўстона муносабатларни янада ривожлантиришга ҳал қилучи та'сир ўтказади.

Биз шу нарсага ҳам аминмизки, Европада тинчликни, ва хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш мақсадида ҳар иккала мамлакатимизнинг биргаликда куч ва ғайрат сарфлаши Германияни тинчликсевар ва демократик бир бутун давлат қилиб тиклашдан иборат тарихий ишга катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Ўртоқ Бош Министр, Совет Ҳукуматининг энг самимий табрикларини ва Германия Демократик Республикасининг, шунингдек бутун герман халқининг янада муваффақиятлар қозонишини ва гуллаб-яшнашини тилаб билдирган энг яхши истакларини қабул қилгайсиз.

Н. БУЛГАНИН.
СССР Министрлар Советининг Раиси.

1955 йил 4 октябрь.

Германия Демократик Республикасининг Ташқи Ишлар Министри

ўртоқ Лотар БОЛЬЦга

Азиз ўртоқ Министр,

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида 1955 йил 20 сентябрьда имзоланган Шартномани СССР Олий Совети Президиуми ва Германия Демократик Республикасининг Халқ Палатаси ратификация қилганликлари муносабати блан менинг энг самимий табрикларимни қабул қилишингизни сўрайман.

Герман ва Совет халқларининг миллий манфаатларига жавоб берадиган бу Шартноманинг кучга кириши Германия Демократик Республикасининг мустақил демократик давлат бўлиб янада мустаҳкамланишига олиб келади ва шу блан бирликда тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатлари йўлида давлатларимиз ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришда янги даврни бошлаб беради, деб ишонч билдиришга ижозат берингиз.

В. МОЛОТОВ.
СССР Ташқи Ишлар Министри.

1955 йил 4 октябрь.

Канада Ташқи ишлар министри Лестер Б. Пирсон жаноблари Москвага келди

Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ, Канада ташқи ишлар министри Лестер Б. Пирсон жаноблари 5 октябрьда рафиқаси блан бирга Москвага келди. Савдо министрининг ўринбосари М. У. Шарп, ташқи ишлар министрининг ўринбосари Д. Холмс, ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг бошлиғи Р. Данн, маслаҳатчилар Г. Игнатьев, Р. Крепо, Л. Б. Пирсон жанобларига ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Канада ва СССР давлат байроқлари блан безатилган Внуково аэродромида Л. Б. Пирсон жанобларини СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ва СССР Ташқи ишлар министри В. М. Молотов, Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов, СССР Балиқ саноати министри А. А. Ишков, СССР ўрмончилик саноати министри Г. М. Орлов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. А. Зорин, СССР Совхозлар министрининг ўринбосари С. В. Кальченко, СССР Маданият министрининг ўринбосари В. Н. Сурин, Совет Иттифоқининг Канададаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Д. С. Чувахин, СССР Ташқи ишлар министри коллегиясининг а'зоси Л. Ф. Ильичов, СССР Ташқи ишлар министрлиги 2-нчи Европа бўлимининг мудири В. Я. Ерофеев, Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. И. Бобровников, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлими мудирининг вазифасини ижро этувчи И. Н. Якушин кутиб олдилар.

Л. Б. Пирсон жанобларини Канаданинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Ж. Б. К. Уоткинс ва Элчихона ходимлари, Москвадаги бирқанча дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, совет ва четэл журналистлари кутиб олдилар.

Л. Б. Пирсон жаноблари Москвага келиши блан микрофон олдида қуйидагиларни айтди:

— Аввало, буерга келишимдан мамнун эканлигимни ва буерга келишимиз блан бизни ғоят самимий кутиб олганликлари учун чин кўнглимдан ташаккур изҳор қилишга рухсат этгайсиз.

Пирсон хоним ва мен Москвада ва бу улуғ мамлакатнинг бошқа жойларида бўлиш имкониятига эга бўлганлигимизни ғоят қадрлаймиз. Биз, Совет Иттифоқи халқларининг ҳаёти ва ишлари блан танишиб чиқишни ҳам умид қиламиз. Совет Иттифоқининг халқлари икки жаҳон уруши вақтида бизнинг шонли иттифоқчиларимиз бўлдилар ва уруш шафқатсизликлари, урушнинг келтирган вайронгарчиликлари ва фожиалари бошқа кўп халқлардан кўра Совет Иттифоқи халқларига кўпроқ аёндир. Мен совет раҳбарлари блан учрашишни ва халқаро масалалар юзасидан фикр олишишни ҳам умид қиламан. Бу эса, бир-бирларимизнинг фикримизни яхшироқ тушунишимизга ёрдам беради, деб ишонаман.

Менинг ҳукуматим ўзининг халқаро сиёсатида Канада халқининг актив қўллаб-қувватлаши блан бутун дун'ёда тинчлик ва адолат ўрнатиш учун, барча халқларнинг эркин ва фаровон бўлиши учун сабот блан интилиб келмоқда. Бу, бизнинг бирдан-бир ва асл мақсадимиздир. Аммо, ана шу мақсадларни кўзлаш ва амалга ошириш учун ҳукуматларнинг самарали ҳамкорлик қилишларинигина эмас, шу блан бирга, халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик бўлишини ҳам талаб этади. Фикр олишиш, ўз қарашларини баён қилиш ва бир-бирларига бориш йўли блан яқинроқ танишиш бу соҳада катта ёрдам берган бўлур эди.

Шундай алоҳида сабаблар борки, уларга биноан Совет Иттифоқи ва Канада халқлари ўртасидаги бундай ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик бўлиши айниқса матлубдир. Биз Шимолий қутб орқали сиз блан қўшнимиз. Халқимизнинг сони сиздаги халқ сонидан анча кам бўлишига қарамай, сизда ва бизда бепоён ерлар бўлиши блан, совуқ иқлим бўлиши, табиий бойликларимизнинг миқдори ва характери блан ва халқ манфаатлари йўлида бу бойликларни тинч шароитда ривожлантириш ғоят зарур эканлиги блан боғлиқ бўлган умумий проблемалар бор. Шу сабабдан, менинг фикримча, бир-бирларимизни яқиндан билишимиз ва проблемаларни ҳамда бир-бирларимизнинг фикрларимизни чуқур билишимиз керак; бу эса, ҳаммамизни йўқ қилиб юбориши мумкин бўлган урушнинг олдини олиш учун биргаликда иш олиб боришимизга ёрдам беради.

— Мен, — деди Л. Б. Пирсон жаноблари, — хозирги визитим халқаро тинчлик ва адолатдан иборат ана шу буюк мақсадга эришишга бирмунча ҳисса қўшади, деб астойдил ишонаман. (ТАСС).

В. М. МОЛОТОВ Канада Ташқи ишлар министри ЛЕСТЕР Б. ПИРСОННИ қабул қилди

5 октябрьда СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов Канада Ташқи Ишлар Министри Л. Б. Пирсонни қабул қилди.

Канаданинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Ж. Б. К. Уоткинс Л. Б. Пирсонга ҳамроҳ бўлиб келди.

Қабул вақтида СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари В. А. Зорин ва СССРнинг Канададаги Элчиси Д. С. Чувахин ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Механик-хайдовчи П. Дарвешев ва П. Ивановларнинг катта муваффақияти

Йиғим-терим кампанияси бошланиши олдидан ўз зиммаларига социалистик мажбуриятлар олиш, ўртоқлар блан шартномалар тузиш Пахта МТСи механик-ҳайдовчилари ўртасида ҳам традицияга айланган. Бу тадбир машина блан пахта териш графигини йилдан-йилга ошириб бажариш имкониятини бермоқда. 1954 йилда МТС механик-ҳайдовчиларининг ҳарбири ўрта ҳисоб блан 54 тоннадан пахта териб берган эдилар. Улар бу йил ўтган йилгидан кўра анча ортиқ, ҳарбири мавсумда 80 тоннадан пахта теришга қарор қилдилар.

Шартнома тузилаётган вақтда ўтган йили 60 тонна пахта терган ўртоқ П. Дарвешев бундай деди:

— Менинг бу йилги мажбуриятим 80 тонна. Бу вазифани 40 кун ичида бажариш учун курашаман. Бунинг учун ғайрат ва сабот блан ишлайман. Ўртоқлар олдида берган ва'дамни ортиғи блан бажариш мақсадида тажрибали ҳайдовчи ўртоқ Павел Ивановни социалистик мусобақага чақираман.

Ўртоқ Иванов Дарвешевнинг чақириғини самимий қабул қилди. Ҳар иккала мусобақадош кампания бошланган вақтда биринчилар қаторида теримга тушдилар. Улар бир-бирларидан ўзиб кетиш, давлатга кўпроқ пахта топшириш мақсадида фидокорлик блан ишламоқдалар.

Териминг дастлабки куни Дарвешев ўз мусобақадоши Ивановдан ғолиб чиқиб, 3100 килограмм пахта терди. Ўша куни дарвешевлар хизмат қилаётган бригада йиллик планнинг 3 проценти миқдорида пахта топширишга муяссар бўлди.

Эртаси куни мусобақа янада қизғин тус олди. Тажрибали механик-ҳайдовчи ўртоқ Иванов ҳамкасбидан орқада қолмаслик учун ҳаракат қилди. Лекин ёш механик-ҳайдовчи Дарвешев бўш келмади. У, 3200 килограмм пахта териб, мусобақадошидан яна ўзиб кетди. Дарвешев ўз ишига муҳаббат блан қараши, меҳнат унумини ошириш учун тинмай курашиши натижасида шу кунгача 44 тонна биринчи сорт пахта теришга эришди. Павел Иванов ҳам бу давр ичида 37 тонна пахта терди.

Ўртоқ Дарвешев бундай юқори кўрсаткичга, ҳаммадан аввал ўз агрегатига меҳр-муҳаббат блан қараши, ишдан кейин машина қисмларини синчиклаб текшириши, детальларни мойлаб, болтларнинг ҳамавақт мустаҳкам ҳолатда бўлиши учун курашиши орқали эришмоқда.

Дарвешев ҳар куни колхозчилар блан бир вақтда—соат 7 да ўрнидан туради. У, соат 9 да, иш бошлангунга қадар ўз агрегатини теримга тахт қилиб қўяди. Иш вақтидан эса тўла ва унумли фойдаланишга ҳаракат қилади. Бункерни тезда, чаққонлик блан бўшатиш, қайрилиш вақтларида эҳтиёткорлик блан иш олиб бориш, унинг муваффақиятларига гаров бўлмоқда. Ана шундай қилиб, моҳир механизатор меҳнат унумини кундан-кунга ошириш блан бир қаторда, а'ло сифатли пахта теришга ҳам эришаётир.

Яқинда ўртоқ П. Дарвешев ғолибликни ўз қўлида сақлаб қолиб, 17 кун ичида мавсум нормасини ошириб бажарди. Унинг мусобақадоши П. Иванов орқада қолаётган бўлса ҳам, бошқаларга ўрнак бўлган ҳолда 37 тонна пахта териб берди.

Пахта МТСининг бошқа механик-ҳайдовчилари П. Дарвешев ва Иванов ўртоқлардан ўрнак олиш, уларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш учун курашмоқдалар. Ҳозир Дарвешев, Иванов ўртоқлар хизмат қилаётган Киров номли колхозда машина блан 500 тоннага яқин пахта терилди. Механик-ҳайдовчилар бу муваффақиятни мустаҳкамлаш ва колхоз а'золарининг йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги кунигача бажаришларига муносиб ҳисса қўшиш учун курашмоқдалар.

Суратда: илғор механик-ҳайдовчилар **П. Дарвешев, П. Иванов** ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 6 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
Оҳангарон	1,71	55,87	Ўртачирчиқ	1,71	39,66
Пискент	2,00	52,81	Гулистон	1,72	39.57
Оржоникидзе	2,14	49,68	Янгийўл	1,89	39,22
Ўртасарой	2,43	47,90	Ховос	0,94	38,99
Юқоричирчиқ	2,27	44,92	Оққўрғон	1,96	38,73
Мирзачўл	2,14	44,78	Чиноз	2,26	37,41
Бўка	1,91	42,25	Калинин	1,79	34,94
Октябрь	2,13	40,81	Бекобод	1,45	31,34
Верхне-волинск	2,08	40,15	Қуйичирчиқ	1,90	31,02
Сирдар'ё	2,00	39,69	Боёвут	1,29	29,05

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 6 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
4-нчи Вревский	2,31	50,77	3-нчи Вревский	2,09	30,21
«Малик»	2,22	36,78	3-нчи «Далварзин»	1,87	29,65
16-нчи совхоз	2,10	35,34	1-нчи «Далварзин»	1,64	27,03
1-нчи «Боёвут»	1,23	32,47	4-нчи «Боёвут»	1,10	26,06
2-нчи «Далварзин»	1,54	31,98	2-нчи «Боёвут»	1,45	25,59
«ЎзССР бешйиллиги»	1,90	31,02	3-нчи «Боёвут»	1,53	23,54
17-нчи совхоз	2,44	30,44	«Кўкорол»	1,01	20,39
			10-нчи совхоз	0,35	11,83

Расмият учун тузилган график

Тошкентдаги подшипниклар ремонти заводи ишлаб чиқараётган маҳсулот республика ва қўшни республикаларга юборилади. Бу маҳсулот социалистик қишлоқ хўжалиги машиналари механизмининг энг асосий қисмларидан бири ҳисобланади. Ана шундай катта аҳамиятга эга бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқариш планини завод коллективи кўп вақтдан бери ошириб бажариб, илғор корхоналар қаторидан ўрин олиб келарди.

Броқ корхона раҳбарлари мағрурланиб кетдилар. Натижада завод 3 ойдан бери давлат топшириқларини бажармай келади. Агар завод директори ўтроқ Ғаниевдан қолоқликнинг сабабларини суриштирсангиз, «труба келмаяпти» деган баҳонани эшитасиз. Труба бўлмаса шу кунгача қандай ишлаяпсиз? дейилганида, илгари брак қилинган 10 минг дона колос бор эди, шуни қайтадан мослаб, ишлаяпмиз, дейди.

Заводнинг қайсибир цехига кирсангиз, унда график бор. Иш ҳақи фонди ҳам қоғозларда ҳардоим нормал ҳолатда. Ҳақиқатда эса накладнойсиз 30 минг ролик июнь ойидан бери ўртада чархпалак бўлиб, складдан цехга, цехдан складга ўтиб, сарсон бўлиб юрипти. Масалан, сводкада июнь ойида 508-510 маркали подшипниклардан 8885 донаси складга берилди, дейилган. Ҳақиқатда эса улардан 6236 донаси топширилиб, қолган 2649 таси брак бўлгани учун қабул этилмаган. Аммо завод ма'мурияти блан склад мудири келишиб, «қабул қилинди», деб сводка берилган. Иш ҳақи фонди ҳам шунга қараб сарфланган ва бошқа ортиқча ҳаражатлар ҳам теп-текис қилиб юборилган.

Корхонада меҳнатни ташкил этишга мутлақо э'тибор берилмаётир. Ишлабчиқариш графиги расмият учунгина тузилган. Унинг қандай бажарилаётгани блан ҳеч ким қизиқмайди. Қоғоз ва сводкаларга қараганда кундалик график бажарилаётгандек кўринади. Аслида ҳар ойнинг иккинчи ярмида штурмчилик авж олиб кетади. Масалан, август ойининг биринчи ярмида 2750 дона подшипник тайёрланган бўлса, иккинчи ярмида 11 минг дона подшипник ишлаб чиқарилди. Худди шундай аҳволни сентябрь ойида ҳам кўриш мумкин. Жумладан, ойнинг биринчи ярмида маҳсулот ишлаб чиқариш графиги бор-йўғи 14,5 процент бажарилди, холос.

Ишлабчиқаришни бундай ташкил қилиш маҳсулот сифатининг пасайишига, ички имконият ва резервлардан тўла фойдаланмасликка олиб келмоқда. Шунинг учун ҳам қисқа вақт ичида 10 минг дона подшипникнинг сиртқи колоси бракка чиқарилди. Брак қилинган маҳсулотни қайта ишлаш учун кўп миқдорда қўшимча меҳнат сарфланмоқда. Натижада маҳсулотнинг таннархи пландагидан қимматлашиб кетмоқда. Масалан, июнь ойида маҳсулот таннархи пландагидан 14,33 процент ошиб кетган. Лекин завод ма'мурияти бракка чиқарилган маҳсулотларни ҳисобга олмай, маҳсулот таннархи камаймоқда, деб сводка бериб келади.

Завод ма'мурияти ишлабчиқаришдаги мавжуд технологияни такомиллаштириш, рационализаторлик ҳаракатини кучайтиришга етарли э'тибор бермаётир. Коллективнинг ташаббуси ўз вақтида қўллаб-қувватланмайди. Рационализатор ўртоқ Ланкин март ойида 508 маркали подшипникнинг бракка чиқарилган сиртқи колосидан унумли фойдаланишга имкон берувчи рационализаторлик таклифи киритди. Бу таклиф ишлабчиқаришда синаб кўрилганда яхши натижа берди. Аммо завод директори Ғаниевнинг э'тиборсизлигидан бу таклиф ҳамон амалга оширилмай келади.

Яқинда ўтказилган очиқ партия йиғилишида мастер ўртоқ Ланкин заводда техника совети ташкил этиш масаласини қўйди. Аммо заводнинг бош инженери ўртоқ Пухлевич ишчиларнинг ҳақли талабига қулоқ солмаётир, уларнинг фойдали ташаббусини қувватламаётир. Шунинг учун ҳам ишчилар томонидан олға сурилаётган қимматли таклифлар амалга оширилмай келади.

508 маркали подшипникнинг роликини кесиб ишлашда ҳозиргача икки станок ишлатилади. Рационализаторлар ана шу операцияни ихчамлаштириш тўғрисида қимматли таклифни ўртага ташладилар. Завод инженери ўртоқ Ченбоев раҳбарлигида бу таклиф синаб кўрилганда, у, яхши натижа берди ҳамда маҳсулотни бир станокда ишлаб чиқариш имконияти туғилди. Лекин бу таклиф ҳам ҳамон амалга оширилмай келади.

Завод партия ва касаба союз ташкилотлари ишлабчиқаришдаги мавжуд имконият ва резервлардан тўлиқ фойдаланиш тадбирларини амалга оширишда фаолиятсизлиқ кўрсатмоқдалар, техника прогресси учун курашни кучайтирмаётирлар. Бош инженер Пухлевич ишчилар ўртасида янги техника ҳамда прогрессив технологияга доир лекция ва докладларни уюштирмаётир. Ҳатто, бош инженер раҳбарлигида Ростов-Дон подшипник заводига илғорлар методини ўрганиб келишга борган кишилар ҳам завод коллективи ўртасида суҳбат ўтказмадилар.

Завод партия ва касаба союз ташкилотлари технология процессларини янада такомиллаштириб, мавжуд имконият ва резервлардан кенг фойдаланиш учун техникага доир лекция ва суҳбатларни тез-тез ўтказиб туришлари лозим. Ишчилар томонидан берилаётган қимматли таклифларни ишлабчиқаришга тадбиқ этиш, штурмчиликка батамом хотима бериш зарур.

«Тошкент ҳақиқати»нинг рейд бригадаси:

Х. ЯНГАЛИЧЕВ,
завод план бўлимининг старший инженери.

З. ШОКИРОВ,
Х. АБДУВАЛИЕВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбирлари.

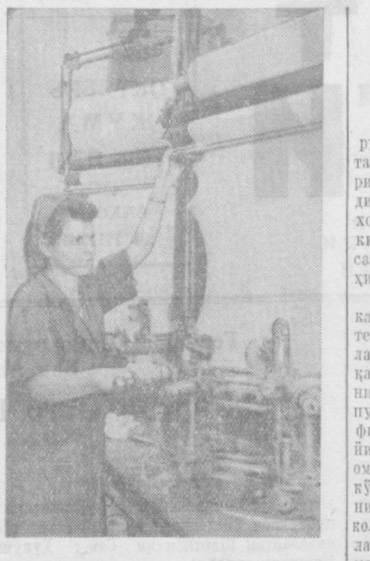

Тошкент трикотаж фабрикаси ишчилари КПСС XX с'езди шарафига ўзаро социалистик мусобақани кунсайин қизитмоқдалар. **Суратда:** кундалик топшириқни 220—230 процентдан бажариб келаётган илғор тўқучи **В. Переспкина** иш устида.

В. Сироткин фотоси.

Аҳолига кино хизматини янада яхшилайлик

Ма'лумки, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда идеологик жиҳатдан та'сир кўрсатишнинг энг муҳим воситаларидан бири бўлган кино катта роль ўйнайди. Калинин район маданият бўлимининг ходимлари ва район жамоат ташкилотлари аҳолига кино хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан бир қатор муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Районимизда 6 та доимий киноустановка, 2 та кўчма кино, битта ёзлик кинотеатр ишлаб турипти. Бу киноустановкалар орқали аҳолига кино кўрсатиш иши қат'ий план асосида олиб борилмоқда. Шунингдек, райондаги барча аҳоли яшайдиган пунктларда ҳар ойда кўрсатиладиган кинофильмларнинг репертуар плани ёзиб қўйилади ва шу план асосида бадиий, илмий-оммабоб кинофильмлар мунтазам равишда кўрсатиб турилади. Кино сеанслар бошланиши олдидан сиёсий темаларда ва илғор колхозчиларнинг тажрибаси ҳақида лекциялар ўтказилади. Бундан ташқари Келес массивидаги узоқ яйловларда ҳам чорвадорлар учун тез-тез кино-картиналар кўрсатилмоқда.

Район маданият бўлимининг кўчма кино механиги Шельгаз ва колхоз стационар кино механиги Мирсолиев ўртоқлар меҳнаткашларга кино хизматини яхшилашда айниқса намуна кўрсатиб ишламоқдалар. Ўртоқ Шельгаз райондаги 3 та пахтакор колхоз а'золарига доимий маршрут блан кино хизмати кўрсатиб келмоқда ва у берилган планни ой сайин ортиғи блан бажармоқда. Киномеханик ўртоқ Мирсолиев эса ўз участкаси бўйича аҳолига кинофильмлар кўрсатиш йиллик планини муддатидан илгари сентябрь ойининг биринчи ярмидаёқ бажариб, шу кунларда 1956 йил ҳисобига ишламоқда. Киномеханиклардан Эмирсалиев ва Севридов ўртоқлар ҳам узоқ яйловларда системали равишда кинофильмлар кўрсатиб, чорвадорларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Илғор киномеханикларимиз бу муваффақиятларга ўз ишларида юксак жавобгарликни ҳис этиш, кино аппаратларини техника жиҳатдан ҳамавақт нормал ҳолатда тутиш ва кинофильмларни сифатли қилиб кўрсатиш натижасида эришмоқдалар. Улар ўзларига бириктилган пунктларда рекламаларни кино-картина кўрсатишдан бир, икки кун олдин э'лон қилиб қўядилар, радиоузеллар орқали хабар қиладилар. Мана шундай тадбирларнинг амалга оширилиши туфайли бу киномеханиклар хизмат қилаётган участкаларда томошабинлар сони тобора кўпаймоқда ва киноустановкалардан фойдаланиш плани ортиғи блан бажарилмоқда.

Район маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари КПСС Марказий Комитети Пленумларининг чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажариш ишига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида чорвадорларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида э'тибор бермоқдалар. Шу йилнинг 8 ойи мобайнида Келес массивидаги чорвадорларга 87 марта бадиий кинофильмлар ва 35 марта чорвачиликка доир илмий-оммабоб фильмлар кўрсатилди. Чорвадорларга хизмат кўрсатиш учун бир мингдан ортиқ китоб фондига эга бўлган кўчма кутубхона ташкил этилди.

Аҳолига кино хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан бундай тадбирларнинг изчиллик блан амалга оширилиши ва киномеханиклар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларнинг бир мунча дуруст йўлга қўйилганлиги натижасида районда 1955 йилнинг 8 ойи ичида кино установкалардан фойдаланиш плани 129 процент бажарилди.

Лекин, э'тироф қилиш керакки, район меҳнаткашларига кино хизмати кўрсатишнинг ҳозирги аҳволи аҳолининг тобора ўсиб бораётган талабларига тўлиқ жавоб бермайди. Айрим колхоз раҳбарларининг айби блан колхозчиларга кинофильмлар мунтазам равишда кўрсатилмаётир. Хрущчев номли, Маленков номли, «Шарқ ҳақиқати» колхоз правлениелари ва партия ташкилотлари колхозчиларга қишлоқ хўжалик илғорларининг тажрибасини пропаганда қилучи илмий-оммабоб фильмлар кўрсатишга етарли э'тибор бермаётирлар.

Район маданият ходимлари олдида бу йил колхоз далаларида етиштирилган мўл пахта ва сабзавот экинлари ҳосилини йиғиб-териб олишнинг ҳозирги қизғин кунларида колхозчилар ва механизаторларга кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, уларнинг маданий ва кўнгилли дам олишларини уюштириш каби энг муҳим вазифалар турипти.

Шубҳа йўқки, район маданият бўлимининг ходимлари партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлигида бу вазифаларни муваффақиятли бажарадилар.

С. КАРИМОВ,
Калинин район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

К. ХУДАЙБЕРДИЕВ,
Район маданият бўлимининг мудири.

Рационализаторлар блан ишлаш яхшилансин

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларида техникани янада тараққий эттиришда корхоналардаги рационализаторлар ва ихтиро'чилар муҳим роль ўйнашлиги алоҳида та'кидлаб ўтилди. Бошқа корхоналардаги сингари Хилково цемент заводида ҳам рационализатор ишчилар бор. Улар ўзларининг таклифлари блан корхона иқтисодий кўрсаткичини яхшилашга муҳим ҳисса қўшиб келмоқдалар. Броқ коллектив ўртасида ижодий ташаббускорликнинг кенг қулоч ёйдириб юборилишига етарли э'тибор берилмаётир. Рационализаторлик ва ихтиро'чилик бюросига тушган таклифлар узоқ вақт кўрилмайди, уларни амалга ошириш тадбирлари белгиланмайди. Шунинг оқибатида тушаётган таклифларнинг сони камайиб кетмоқда. Масалан, шу йилнинг ўтган вақти мобайнида атиги 38 та таклиф амалга оширилган. Бу таклифлар 41,5 минг сўм фойда келтирди. Ана шу фактнинг ўзи корхона коллективи ўртасида рационализаторлик ҳаракатининг чинакамига оммавий тус олмаганлигини кўрсатади.

Заводнинг айрим цехларида рационализаторлар блан ишлаш бутунлай ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шунинг оқибатида ишлабчиқаришни такомиллаштиришга ва маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга имкон берувчи таклифлар берилмаётир. Масалан, корхонанинг етакчи цехларидан ҳисобланган куйдириш ва тош майдалаш цехларида шу йилнинг ўтган вақти ичида битта ҳам таклиф тўпланмаган.

Корхонада рационализатор ва ихтиро'чилар сонининг камайиб бораётганлигига сабаб шуки, инженер-техник ходимлари рационализаторлик таклифларини амалга оширишда ишчиларга яқиндан ёрдам бермаётирлар. Ишчилар ва инженер-техник ходимлар ўртасида ижодий ҳамкорлик йўлга қўйилмаган. Завод ма'мурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари бу соҳани жонлантириб юборишга жиддий э'тибор бермаётирлар. Коротенко, Челноков, Пинясов, Дуплишчев ўртоқлар бундан бирқанча вақт илгари завод коллективи ўртасидаги энг актив рационализаторлардан ҳисобланар эдилар. Броқ кейинги пайтларда бу ўртоқлар бирорта ҳам таклиф бермадилар. Бунга сабаб шуки, айрим таклифлар бирнеча йиллардан бери БРИЗ архивида қолиб келмоқда. Масалан, бундан 2 йил аввал Табакчи ва Цепков ўртоқлар элеваторлар занжири узулишининг олдини олиш имконини берувчи қимматли таклиф киритган эдилар. Бу таклиф механизмлар авариясини ва цемент тегирмонларини тўхтаб туришини камайтириш имконини берар эди. Афсуски, шу вақтгача бу қимматли таклиф амалга оширилмади.

Шунингдек, Герштейн, Загреб, Акутин ва бошқа ўртоқларнинг таклифлари ҳам кўп вақтдан бери амалга ошмай қолиб кетмоқда.

Техникани янада тараққий эттириш масалаларига бундай консерватив муносабатда бўлиш, новаторлар таклифларига илтифотсизлик блан қараш ўз навбатида меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган планнинг бажарилмай қолишига сабаб бўлмоқда.

Корхонадаги айрим цехларда, жумладан транспорт ва бошқа ёрдамчи цехларда ишлабчиқариш процессларини механизациялаш даражаси жуда паст. Шунга қарамай рационализатор темнигида ишлабчиқаришнинг жуда тор соҳалари қамраб олинган. Темник рационализатор ишчиларни муҳим темалар устида ишлашга да'ват қилмайди.

Заводда новаторлар усулини умумлаштириш ва уларни коллектив ўртасида кенг оммалаштиришга э'тибор берилмаётир. Завод партия ва касаба союз ташкилоти бу соҳадаги камчиликларни тугатиш ва коллектив ўртасида рационализаторлик ҳаракатини чинакамига оммавий тус олдириш учун зарур тадбирларни белгилашлари керак.

В. ВЕРТЯНКИН.

Қисқа сатрларда

* **Мирзачўл** район Деҳқонобод қишлоқ советидаги Булганин номли колхозда янги-янги бинолар қад кўтармоқда. Шу кунларда 130 стандарт уй қуриб битказилди. Шундан 105 таси фойдаланишга топширилди. Колхоз правлениеси учун 4 хонали бир бино, 7 йиллик мактаб, склад ва бир магазин қурилди. Яқинда бу бинолар фойдаланишга топширилади.

Т. Сулаймонов.

***Бекобод** район Бекобод қишлоқ советидаги Молотов номли колхозда ўтган йили колхозчилар учун 17 та уй қурилиб, фойдаланишга топширилган эди. Бу йил ҳам 12 та уй битказилди. Улар яқин кунда фойдаланишга топширилади. Бундан ташқари колхоз қора моллари учун 2 та молхона қурилди.

Н. Шербеков.

* **Чирчиқ** шаҳарида янги фабрика-завод ҳунар мактаби очилди. Мактабда юқори малакали токарь, фрезеровщик ва слесарьлар тайёрланади. Бу йил мактабга 250 киши қабул қилинди. Мактаб кутубхонаси ва техника кабинетлари ўқув қуроллари блан етарли миқдорда та'минланган.

Т. Сихарулидзе.

***Янгийўл** районидаги Фрунзе номли колхозга олиб борадиган 7 километрлик кўчага асфальт ётқизилди. Бу кўчани асфальтлашда Фрунзе номли қишлоқ хўжалик артели коллективи яқиндан ёрдам берди.

Б. Пардабоев.

* **Чиноз** район маданият бошқармаси кўчма кино-лектория ташкил қилди. Кўчма кино-лектория райондаги Ленин номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «XIX партс'езд» ва Сталин номли колхозларда бўлиб, колхозчиларга «Ленин 1918 йилда», «Милтиқли киши» каби бадиий ҳамда илмий-оммабоп фильмларни кўрсатмоқда.

Э. Усмонқулов.

Жаҳон касаба союзлари федерациясининг ўнйиллиги муносабати блан Тошкент шаҳар касаба союз активининг йиғилиши

Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун совет халқи блан биргаликда Жаҳон касаба союзлари федерацияси барпо қилинган куннинг ўнйиллигини тантанали равишда нишонладилар. Бу шонли воқиага бағишланиб 5 октябрьда Тошкентда шаҳар касаба союз активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда саноат корхоналарининг, транспорт ва янги қурилишларнинг ишчи ва хизматчилари, инженер ва техниклари, фабрика-завод, маҳаллий, область ва республика касаба союз комитетларининг вакиллари қатнашдилар.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси ўртоқ Хўжаев «Жаҳон касаба союзлари федерациясининг ўнйиллиги» тўғрисида доклад қилди.

Докладчи Жаҳон касаба союзлари федерациясининг тарихи тўғрисида батафсил гапириб, Жаҳон касаба союзлари федерациясининг барпо этилиши халқаро ишчилар ҳаракатида катта воқиа бўлганлигини уқтириб ўтади. Ҳозирги вақтда Федерация сафларида 80 миллиондан кўпроқ киши жипслашган, бу эса федерация ташкил этилган биринчи йилдагига қараганда 13 миллион киши ортиқдир. Бу ташкилот— меҳнаткашларнинг энг катта, чинакам халқаро ташкилотидир.

Йиғилишда маданият ходимлари касаба союз республика комитетининг раиси ўртоқ Қаюмов, Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати ип фабрикаси касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Йўлдошев, ВЦСП касабачилик ҳаракати Тошкент мактабининг студенти ўртоқ Оскоев, «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси фабрика комитетининг раиси ўртоқ Иванушкин сўзладилар.

Нотиқлар Совет Иттифоқи ва четэл касаба союзлари ўртасидаги дўстлик йил сайин мустаҳкамланаётганлиги, улар ўртасидаги алоқа ва ҳамкорликнинг ўсиб бораётганлиги ҳақида гапирдилар. Йиғилиш қатнашчилари Жаҳон касаба союзлари федерациясини унинг шонли ўнйиллиги блан қизғин табрикладилар. (ЎзТАГ).

Германия Демократик Республикаси — немис халқи тинчликсевар кучларининг таянчи

Бугун Германия Демократик Республикасининг тузилганига олти йил тўлди. Бу кун бутун немис халқи учун миллий байрам кунидир. Бу тарихий кунни немис халқи блан биргаликда қудратли социалистик лагерьнинг барча халқлари, бутун тинчликсевар инсоният нишонламоқда.

Германия Демократик Республикасининг тузилганлиги, И. В. Сталин айтганидек, Европа тарихида бурилиш нуқтаси бўлди. Германия Демократик Республикаси тузилганлиги натижасида немис миллатини қайта бирлаштириш учун мустаҳкам негиз, ягона, демократик ва тинчликсевар Германияни барпо қилиш йўлидаги курашнинг мустаҳкам базаси вужудга келди.

Ўтган олти йил мобайнида Германия Демократик Республикаси ўз тараққиётида катта ва ғолибона йўлни босиб ўтди, немис халқи бутун тинчликсевар кучларининг таянчи бўлиб қолди. Республиканинг халқ хўжалигида саноат ва молия монополияларининг ҳукмронлиги батамом тугатилди, юнкерлик ер эгалиги йўқотилди. Бу ҳол монополиялар ва помешчикларнинг давлатдаги сиёсий ҳукмронлигини барбод қилди. Шу блан Германия территориясининг учдан бир қисмида милитаризм таг-томири блан юлиб ташланди, тинч социалистик қурилиш учун шароит вужудга келтирилди.

Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари ҳокимиятни ўз қўлларига олиб, янги ижтимоий ва давлат тузумини мустаҳкамлашга ғайрат блан киришдилар. Германия Демократик Республикасининг ишчилар синфи Германия бирлашган Социалистик партияси раҳбарлиги остида, меҳнаткаш деҳқонлар блан бузилмас иттифоқ тузиб, герман халқининг барча демократик ва ватанпарвар кучларини ягона миллий фронтга бирлаштириб, милитаризмни қайта тиклаш хавфига қарши, мамлакатни бирлаштириш учун, демократик ва тинчликсевар Германия учун бу фронт олиб борган курашга бошчилик қилди.

«Германиянинг шарқида, — деди ўртоқ Н. А. Булганин 1955 йил 17 сентябрьда СССР блан ГДР ҳукумат делегациялари ўртасида бўлган музокаралар вақтида, — жуда катта демократик ўзгаришлар қилинди, бу ўзгаришлар натижасида халқнинг ўзи, немис ишчилари, деҳқонлари, меҳнаткаш интеллигенцияси ҳокимият тепасига чиқиб олди. Германия тарихида биринчи марта ўлароқ чинакам тинчликсевар ва демократик давлат вужудга келтирилди ва муваффақиятли равишда ривожланмоқда. Бу тинчликсевар ва демократик давлат Германиянинг илғор кишилари рўёбга чиқармоқ учун узоқ йиллар мобайнида курашиб келган энг яхши идеалларни ўзида гавдалантирди».

Германия Демократик Республикасининг экономикаси мустаҳкамланмоқда ва тобора ривожланмоқда. Биринчи бешйиллик планни амалга ошириш жароёнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш икки мартадан зиёд кўпайди. Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари саноатни ривожлантириб, Германиянинг икки қисмга бўлинганлиги, узоқ вақт давом этиб келган иқтисодий алоқаларнинг бузилганлиги натижасида келиб чиққан қийинчиликларни сабот ва матонат блан бартараф қилмоқдалар. Халқ хўжалигини хомаш'ё ва яримфабрикатлар блан план асосида та'минлаш учун республика саноати етакчи тармоқларининг бирқатор корхоналари қурилди ва реконструкция қилинди. Жумладан, Одердаги Франкфуртда «Ост» металлургия комбинати, Сталинштадтдаги И. В. Сталин номли металлургия комбинати сингари оғир индустриянинг йирик корхоналари барпо этилди.

Германия Демократик Республикасида саноат ишлабчиқаришини ривожлантириш сур'атлари йил сайин жадаллашмоқда. 1954 йилда саноат ишлабчиқаришининг ўсиш сур'ати 10 процентни ташкил этган бўлса, 1955 йилнинг биринчи ва иккинчи кварталларида 12 процентгача етди. Оғир индустриянинг муҳим тармоқларида эса маҳсулот ишлаб чиқариш сур'атлари бутун саноатдаги маҳсулот ишлаб чиқариш сур'атларидан анча юқоридир. Чўян ва пўлат, прокат заводлари учун ускуналар, темирчилик ускуналари, энергетика машиналари, тракторлар ва юк автомашиналари ишлаб чиқариш айниқса тез ўсди.

Шундай қилиб, немис халқининг иродаси ва ғайрати блан, шунингдек Совет Иттифоқи ва халқ демократияси мамлакатларининг қардошларча ёрдами туфайли Германия Демократик Республикасида анчагина оғир саноат барпо этилди. Ташқи ва ички душманларнинг Германия Демократик Республикаси индустриясининг ривожланишига тўсқинлик қилиш, Германиянинг икки қисмга ажралганлигидан ГДРнинг экономикасини заифлаштириш учун фойдаланиш йўлидаги барча уринишлари пучга чиқди.

Германия Демократик Республикасининг саноатида социалистик сектор ҳукмрон бўлиб қолди. 1944 йилда республиканинг ҳозирги территориясида саноат ишлаб чиқаришининг 60 проценти йирик капиталистик монополиялар қўлида эди. 1954 йил охирига келиб саноат ишлабчиқаришининг қарийб 86 процентини социалистик сектор ташкил этди. 1955 йилда саноатда социалистик сектор янада кўпайди.

Саноатнинг тўхтовсиз юксалиши асосида Германия Демократик Республикасининг қишлоқ хўжалиги ҳам ривожланмоқда. Саноат ҳар йили қишлоқ хўжалигига кўп миқдорда тракторлар, комбайнлар, сеялкалар, ўриш машиналари, молотилкалар ва бошқа машиналар етказиб бермоқда. 1953 йилдаёқ республикадаги машина-трактор станцияларида 23 мингдан ортиқ трактор бор эди. Химия саноати муваффақият блан ривожланаётганлиги туфайли қишлоқ хўжалигига тобора кўпроқ минерал ўғитлар етказиб берилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси ерларнинг маҳсулдорлигини ошириш ҳамда дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ялпи ҳосилини кўпайтириш имкониятини бермоқда. Германия Демократик Республикаси — ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил миқдорини урушдан илгариги даврга қараганда анча кўпайтиришга муваффақ бўлган мамлакатлардан биридир. Масалан, 1954 йилда республикада етиштирилган ҳосил 1934—1938 йиллар даражасидан қарийб 20 процент ортиқ бўлди.

Германия Демократик Республикасининг меҳнаткаш деҳқонлари механикалаштирилган йирик хўжаликнинг афзалликларига ишонч ҳосил қилиб, ихтиёрий асосда ишлабчиқариш қишлоқ хўжалик кооперативлари тузишда тобора активроқ қатнашмоқдалар. Ўтган йилиёқ республикада беш мингдан кўп ишлабчиқариш кооперативи бор эди. Улар қишлоқ хўжалиги экин майдонларининг 13 процентдан кўпроқ қисмига экин экдилар.

Германия Демократик Республикасида саноат ва қишлоқ хўжалигининг ўсиши туфайли меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги тобора ошмоқда. 1954 йилда аҳолининг даромади 1953 йилдагига нисбатан 12 процент, шу жумладан ишчи ва хизматчиларнинг даромади 14 процент кўпайди. 1954 йилда кенг исте'мол моллари ишлабчиқариш 1953 йилдагига нисбатан 16 процент ортди.

Германия Демократик Республикасида маданий қурилиш тобора юксалмоқда. Германияда, дейди ГДР президенти ўртоқ Вильгельм Пик, илгари ҳеч қачон фан ва маданиятни ривожлантириш йўлида Германия Демократик Республикасидагидек кўп иш қилинмаган эди. Шуни айтиш кифояки, 1950 йилда республикада 20 та университет ва олий мактаб ишлаб турган бўлса, ҳозир уларнинг сони 46 га етди. Маданият ва фанни ривожлантириш учун қилинган харажатлар 1951 йилдаги 1,7 миллиард маркадан 1954 йилда 3,2 миллиард маркага етди.

Германия Демократик Республикаси халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик сиёсатини амалга ошираётганлиги туфайли тинчликсевар давлатлар қаторидан муносиб ўринни эгаллади, халқаро обрў ва ишончга сазовор бўлди. Республиканинг халқаро алоқалари тобора кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда. Ҳозирги пайтда республика салкам юз мамлакат блан, биринчи галда Совет Иттифоқи ва халқ демократияси мамлакатлари блан савдо қилмоқда. 20 та капиталистик давлат Германия Демократик Республикаси блан узоқ муддатли савдо битимлари тузди.

Германия Демократик Республикаси Совет Иттифоқи блан, социалистик лагерьдаги барча мамлакатлар блан мустаҳкам қардошлик алоқалари ўрнатгандир. Германия Демократик Республикаси барпо этилган дастлабки кунлардан бошлабоқ Совет Иттифоқи у блан дўстона муносабатлар ўрнатдики, бу муносабатлар йилсайин кенгайиб ва мустаҳкамланиб бормоқда.

Совет ҳукуматининг бошқа суверен мамлакатлар блан қандай муносабатлар ўрнатилган бўлса, Германия Демократик Республикаси блан ҳам шундай муносабатлар ўрнатиш ҳақида 1954 йил март ойида э'лон қилган қарори ҳар иккала мамлакат ўртасида дўстона ҳамкорликни ривожлантириш ишига қўшилган катта ҳисса бўлди. Совет ҳукуматининг бу қарори Германия демократик Республикасининг тинч ривожланиши учун янги, кенг истиқбол очиб берди.

Москвада Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ҳукумат делегациялари ўртасида бўлиб ўтган музокаралар СССР блан ГДР ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда янги тарихий босқич бўлди. Бошқа ҳужжатлар каби «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида шартнома» ҳам СССР блан ГДР ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш йўлида қўйилган катта қадам бўлди. Аҳдлашучи томонлар улар ўртасидаги муносабатлар тўла тенглик, суверенитетни ўзаро ҳурматлаш ва ички ишларга аралашмасликка асосланганини тантанали равишда қайд қилдилар. Бу шартномага мувофиқ Германия Демократик Республикаси ўзининг ички ва ташқи сиёсатига доир масалаларни, шу жумладан Германия Федерал Республикаси блан ўзаро муносабатлар масаласини, шунингдек бошқа давлатлар блан муносабатларни ривожлантириш масаласини ҳал этишда эркиндир.

Музокаралар тўғрисидаги якунловчи ахборотда айтилганидек, аҳдлашучи ҳар иккала томон бу шартномани СССР блан ГДР ўртасида вужудга келган дўстона муносабатларни ва яқин ҳамкорликни мустаҳкамлашга ва янада ривожлантиришга ёрдам беради деб қат'ий ишонч билдирдилар. Ҳар иккала томон яна шу нарсага ҳам аминдирларки, шартнома Европада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг муҳим факторы бўлади ва бу блан Германияни тинчликсевар ва демократик бир бутун давлат қилиб тиклашга ёрдам беради.

1954 йилги Париж битимлари Ғарбий Германияни ремилитаризация қилишга ва унинг Шимолий Атлантик ҳарбий иттифоқига (НАТОга) а'зо бўлиб киришига олиб келди ва бу битимлар герман масаласини ҳал қилишда жиддий ғов бўлди. СССР блан ГДР ўртасидаги муносабатлар ҳақидаги шартнома бу янги вазиятни ҳисобга олади. Бундай шароитда юзага келган вазиятдан чиқиш учун бирдан-бир тўғри йўл — герман масаласини ҳал қилишни немисларнинг ўзларига топширишдир. Германиянинг ҳар иккала қисмидаги аҳоли ўртасида «Немислар, бир стол теварагида тўпланингиз!» деган шиор тобора кенг тарқалмоқда.

Германия Демократик Республикаси суверен давлатдир. У, Европа ва Осиёдаги бирқатор мамлакатлар, шу жумладан икки улуғ давлат — Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси томонидан танилди. Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисидаги шартнома ГДРнинг халқаро обрўсини, шунингдек унинг давлат суверенитетини янада мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади.

Шу блан бирга, СССР блан ГДР ўртасидаги муносабатлар тўғрисидаги шартнома ҳар иккала герман давлатининг яқинлашувига ёрдам беради ҳамда Германияни тинчликсевар ва демократик давлат сифатида бирлигини тиклаш ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлади.

Германия Демократик Республикасининг яшаб турганлиги тарихий ҳақиқатдир. У, бутун немис халқининг тинчликсевар кучлари вакилидир. Германиянинг бундан кейинги истиқболини белгилашда Германия Федерал Республикасининг фикри каби Германия Демократик Республикасининг фикри ҳам э'тиборга олиниши зарур.

Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари миллий байрамни ўз ишчи-деҳқон давлатини янада мустаҳкамлаш блан нишонламоқдалар. Ҳозирги вақтда Германия Демократик Республикасининг ижтимоий ва давлат тузуми ҳарқачонгидан ҳам мустаҳкамдир. ГДР ҳукумати халқаро вазиятдаги кескинликни янада юмшатиш, Европада коллектив хавфсизликни та'минлаш, бутун миллат учун энг асосий масала — мамлакатни тинч ва демократик асосларда қайтадан бирлаштириш учун изчиллик блан курашиб, бутун немис халқининг чуқур ҳурматига ва ишончига сазовор бўлмоқда.

«Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари, — деди Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқи блан ГДР ҳукумат делегациялари ўртасида бўлиб ўтган музокаралар вақтида сўзлаган нутқида, — социалистик қурилиш йўлига тушиб олдилар. Бу, немис халқининг ҳаётида улуғ тарихий воқиадир».

Шонли байрам кунида совет халқи герман халқини самимий табриклайди ва унга ўз ватанининг бирлиги учун, янги социалистик ҳаёт қуриш учун курашда янада катта муваффақиятлар тилайди.

Я. МАКАРЕНКО.

МАШИНА—ЙИҒИМ-ТЕРИМ ДАВРИДА ҲАМ ҲАЛ ҚИЛУЧИ КУЧ БЎЛСИН!

Бўка районидаги Каганович номли колхоз а'золари 500 гектар ердаги пахтани машина блан териб олиш учун курашмоқдалар

Колхоз марказий кўчасининг умумий кўриниши.

Пахта териш машиналари ҳал қилучи роль ўйнаши керак

Колхозимиз а'золари бу йил 1080 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирдилар. Бизда ишчи кучи кам. Шунинг учун пахтачиликдаги барча ишларда механизациядан энг кўп фойдаланамиз. Бу, қўл меҳнатини тежашга — чигит экишдан тортиб ғўза парвариши охиригача қилинадиган ишларни энг қулай муддатларда бажариб олиш имкониятини бераётир.

Пахтачиликдаги энг мас'улиятли ишларнинг бири ҳосилни йиғиб-териб олишдир. Пахта ҳосилини қисқа муддатда, тез териб олган хўжалик ютади. Агар йиғим-терим пухта уюштирилмаса, барча куч ва моддий техника воситалари тўла сафарбар этилмаса ғанимат кунлар бой берилиб, ҳосилни йиғиштириб олиш ёғингарчилик давригача чўзилади, ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлади. Демак, хўжалик ютқазади. Пахтани териб давлатга топширишимиз керак. Бу ҳосилни йиғиб олишга биз фақат 338 киши ажратаоламиз. Агар биз қўл меҳнати унумини максимал оширганимизда ҳам бу куч блан пахтани белгиланган муддатда териб ололмаймиз. Шунинг учун биз икки йилдан бери пахта теримида машиналардан кенг фойдаланаётирмиз. Ўтган йил пахтани машина блан теришни уюштиришда тажрибанинг бўлмаслигига қарамасдан анча кўзга кўринарли иш қилинди. Жумладан 600 тонна пахта машинада терилди. Бу демак ўрта ҳисобда олганимизда 200 теримчининг роса 60 кунлик ишидир. Шундай қилиб, ўтган йилги ишимиз пахта йиғим-теримида ҳам яқин йиллар ичида машинанинг ҳал этучи роль ўйнаяжагини кўрсатди.

Колхоз правлениеси бу йил 500 гектар, 46 процентдан кўпроқ майдондаги пахта ҳосилини машиналар блан теришни планлаштирди. Агар биз пахтани машина блан теришни муваффақиятли ўтказсак, бир ва иккинчи теримда камида 1000 тонна пахта терамиз. Бу умумий ҳосилнинг 37—38 процентини ташкил этади.

Ҳозир колхозимиз далаларида 15 та терим машинаси блан кунига 30—40 тоннадан пахта терилмоқда. Бу 338 теримчимиз тераётган пахтага тенглашиб қолади.

Механик-ҳайдовчиларимиз ўз маҳоратларини ошириб кунлик нормани адо этаётирлар. Айрим механик-ҳайдовчилар меҳнат унумини оширишда айниқса юксак кўрсаткичларга эришаётирлар. Масалан, Эшбой Эрматов, Асрақул Эргашев ўртоқлар ўз агрегати блан кунига 2—2,5, ҳатто 3 тоннадан пахта териб кунлик нормани 1,5—1,7 ҳиссага етказиб бажараётирлар. Ўртоқ Эрматов меҳнатда юксак натижага эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи блан мукофотланди.

Пахтани машина блан терабошлаганлигимиз давлат планини бажаришда катта силжиш бўлди. Масалан, машина блан теришга киришишдан олдин кунига давлатга йиллик планнинг 1,5—1,6 проценти миқдорида пахта топширган бўлсак, ҳозир 2,5—2,8 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Машина блан пахта теришни уюштириш пухта тайёрлик кўришни талаб этади. Биз бу йил тайёргарлик кўришга киришганимизда ўтган йилги хато, камчиликларни такрорламасликка ҳаракат қилдик. Дастлаб машиналарни ўз вақтида сифатли қилиб ремонтдан чиқардик. 500 гектар ердаги ғўзалар баргини яхшилаб тўкдик. Ўқ ариқлар кўмилди, далалар бегона ўтлардан тозаланди, загонлар бошида машина қайрилиш жойлари тайёрланди. Ниҳоят механизаторлар учун қулай маданий-маиший хизмат намунали қилиб уюштирилди.

Биз пахта теримини тезлатиш учун участкаларнинг ҳаммасида кўсакларнинг 60—70 проценти очилишини кутиб турмадик. Балки етарли миқдорда кўсаклар очилган жойларни танлаб машина теримини бошлаб юбордик. Бу жойлардаги пахталар бир сидра териб олингунча бошқа жойлардаги пахталар очилиб турипти.

Машина блан пахта теришнинг ижобий натижаси терилган пахтани пешма-пеш қуритиб, тозалаб давлатга топшириш, ҳосилни нобуд қилмаслик блан белгиланади. Ҳозир 3 та кўракчувиш машиналарн ишлатилиб бугунги пахта эртага қолдирилмасдан пунктга юбориб турилипти. Тўкилган пахталарни териб олиш учун агрегатларга махсус кишилар бириктирилган. Бугун пахтаси терилган участкада тўкилган пахталар шу куннинг ўзида териб олиниб алоҳида тозаланмоқда.

Қўшнимиз К. Маркс номли, Тимирязев номли колхозларда машина блан пахта теришга пухта тайёргарлик кўрилмаган. Шунинг учун бу колхозларда терим яхши уюштирилмаётир. Бунга 1-нчи МТС (директори ўртоқ Живодёрев) ҳам айбли. Чунки техник раҳбарлик қониқарли олиб борилмайди. Ҳали кўп машиналар ишга тайёр эмас. Агар тайёр машина бўлганда эди машина блан яна кўпроқ пахта териш мумкин бўлар эди.

Биз ўз муваффақиятларимизни мустаҳкамлаб машина блан пахта теришни янада кучайтирамиз. Ҳосилни тез йиғиштириб давлатга топширамиз, келгуси йил мўл ҳосили учун зарур бўлган кузги ишларни ҳам кучайтириб юборамиз.

Колхозимиз а'золари бутун куч ва моддий техника воситалардан унумли фойдаландилар ва Улуғ Октябрьнинг 38 йиллигигача давлат пахта тайёрлаш планини бажарадилар.

Б. УМАРОВ,
Каганович номли колхоз раиси.

Терилган пахта далада қолмайди

Биз кўп йиллардан буён аравакашлик қиламиз ва зиммамизга юкланган вазифанинг қанчалик мас'улиятли эканлигини яхши тушунамиз.

Айниқса пахта йиғим-терими даврида аравакаш катта роль ўйнайди. Шу кунларда колхозимизда 15 та СХМ-48М машинаси пахта термоқда. Ана шу машиналар терган пахтани хирмонга—УПХ машинасига ўз вақтида етказиб бериб туриш бизнинг асосий вазифамиздир. Биз бу вазифани муваффақиятли бажариш имкониятига эга бўлиш учун пахта терими бошланмасдан анча олдин араваларимизни яхшилаб кўздан кечирдик, ремонт талаб қисмларини тузатдирдик. Отларга дам бериб, боқдик. Шундай қилиб, пахта йиғим-теримини шайланган ҳолда кутиб олдик. Ҳозир қўшотли иккита арава блан ҳар куни икки-уч агрегат терган пахтани хирмонга ташиб улгурмоқдамиз.

Биз ишни тўғри ташкил қилганлигимиз натижасида, бу вазифанинг уддасидан чиқаётирмиз. Ўзаро социалистик мусобақа ишда олға силжишимизга яхши ёрдам бермоқда. Биз теримнинг биринчи ҳафтасидагига қараганда ҳозир 1—1,5 тонна кўпроқ пахта ташимоқдамиз.

Отларимиз бақувват. Биз отларни ўз вақтида суғориб, ўз вақтида озиқлантирамиз. Пахтани аравага юклаётган пайтларда уларнинг олдига беда солиб, қўшимча озиқлантирамиз. Бу усул отларимизнинг доимо тўқ юришини та'минлаётир. Ана шундай ғамхўрлик блан парвариш қилинаётган отлар ҳеч вақт аравакашни ҳижолат қилмайди, аравага ортилган ҳарқанча юкни бемалол тортаолади. Кечқурун отларни аравадан чиқаргач, поход блан масаж қилиб, қотган тердан тозалаб турамиз, араваларимизни текшириб, эртанги ишга тайёр қилиб қўямиз.

Колхоз правлениеси аравакашларга яхши ғамхўрлик қилади. Ҳар куни тушда иссиқ овқат блан та'минлайди, ўз вақтида аванс пуллари олиб турамиз. Агитаторлар кундалик газеталарни ўқиб бериб, турли янгиликлардан доимо хабардор қилиб турадилар.

Биз, аравакашлар, бизга кўрсатилган ишончни шараф блан оқлаймиз. Терилган пахтанинг бир граммини ҳам далада қолдирмасдан хирмонларга ташиб келамиз.

Мамат ХАМРАҚУЛОВ,
Майдон ХАЛИЛОВ.
Колхоз аравакашлари.

Пахтазорда машиналар колоннаси кезади

Ранг кўр, ҳол сўр, дейди халқимиз. Бўка районидаги Каганович номли колхоз қишлоғига кириб борарканмиз, тўппа-тўғри кўчалар, уларнинг икки томонида тизилиб турган янги типдаги оқ уйлар, марказдаги кўп хонали идора, чиройли клуб, қизил чойхона, тиббий ёрдам пункти. магазин, меҳмонхона, ҳаммом, кираверишдаги ошхона, яна қанча бинолар... ҳа, дарвоқи тонналаб ғалла сиғодиган икки ердаги омбор, янги типда қурилаётган сигирхона — манашуларнинг ҳаммасини кўриб марказий россия қишлоқларини кўз олдимизга келтирдик.

— Хўжалик бошида ишбилarmанд, уддабурро раҳбар турган жойдагина шунақа қурилишлар бўлади. Қурилишнинг бўлиши даромадга боғлиқ-да...

Шу куз палласида, қишлоқ марказида кундуз кунлари бирор иш блан келган киши учраб қолмаса ёки ёш болаларнинг қийқиришиб ўтиб қолгани ҳисобга олинмаса ҳеч ким бўлмайди. Кузда деҳқоннинг жойи далада. Деҳқон блан сўзлашмоқчи бўлсанг далага, пахталар чамандек очилиб ётган, меҳнат ялласи тобора жаранглироқ эшитилаётган, йил бўйи қилинган меҳнатнинг меваси — «оқолтин» хирмони кўтарилаётган тамон йўл ол! — Ҳа, ҳа, терим машиналарини ҳам анашу қайноқ ҳаёт ичида кўрасан. Оғир юкни бирёғидан кўтариб енгил қилаётган ана шу машиналар эмасми! Ҳали йўлда кетаётганимиздаёқ, раис севинчини ичига сиғдиролмай 15 та машина 340 кишичалик пахта термоқда, деди қувониб.

— Машинага суянсак белимиз қайишмайди, — у ҳарбир гапни охиста, михлаб қўяётгандек пишиқ-пишиқ қилиб айтарди, — ҳозир машинадан юз ўгирган кишидан, нарироққа бориб ҳамма юз ўгиради. Нега дейсизми? Негаки, плани юз бўлолмай қоладида.

Раис машинадан тушиб дала томон юради. Дарахтлар ва экинлар япроғини кузнинг салқин нафаси ялаб ўтган. уларга олтин суви югиртирилгандай... Офтобрў шийпон рўпарасидаги кенг пахтазорда иккита машина ишламоқда. Чап томондаги текисланган бурчакда пахта уюб ташланган. Қуёш нури тиғ уриб турган пахта ғарамига тикилиш жуда қийин, кўз қамашади.

— Машинада терилган пахта, — деди раис ғарамдан бирчангал олиб, — машина деганларича бор, иш бошладими, ташиб улгуролмаймиз...

Пахталар чамани ичида кезиб юрган машиналарнинг ишини кузатиш, уларнинг қаторлар оша бориб келгач «оқолтин» тўла бункерларини салобат блан очишларини кўриш, фикри-зикри пахтазорга михланган механик-ҳайдовчи блан икки оғиз суҳбатлашмоқ, мана шуларнинг ҳаммаси кишига қанчадан-қанча завқ беришини тасаввур қилаоласизми?

Кузда, деҳқоннинг иши авжига чиққан пайтда, «хорманг», деган сўзга «саломат бўлинг», дейди-ю, аммо шунда ҳам кўзини ишдан узмайди. Чунки у кузнинг бугунги илиқ шабадаси эртага изғирингa айланишини билади. Агар отни илгарироқ қамчиламаса қиш-қировли кунга қолиб, бугунги 7—8 грамм пахтани 3—4 граммга аранг ўтказади.

Биз ҳам бўкали механик-ҳайдовчилар Эшбой Эрматов, Асрақул Эргашевлар блан роса мириқиб суҳбатлашамиз, уларнинг тажрибасини блокнотимизга бирма-бир ёзиб оламиз, деган зўр умид блан бордик. Колхоз раиси Барат Умаров механик-ҳайдовчиларни воқиадан хабардор қилгач, улар ижирғаниб қўйдилар, қайси биридир:

— Ишлашимизни кўришса шунинг ўзи тажрибада, — деди, — қўлда берганга қуш тўймас, гапда йўқ одам сўзлаб берса тушинтираолмайди. Мардни майдонда кўр деганлар, мана пахтазор ҳозир мардлар майдони, юрагида ўти бор киши ўзини мана шу майдонда кўрсатсин!

Биринчи механик-ҳайдовчининг сўзини иккинчиси ҳам ма'қуллади. Улар «узур» дегандек қўлларини кўкракларига қўйдилар, бизни машинага таклиф қилдилар. Биз механик-ҳайдовчилар ёнига бир илож қилиб жойлашдик.

... СХМ-48 М машинаси қаторларга бурилди. У эгат оралаб лапанглаб боракан шпиндельларнинг гувиллаши трактор овозига қўшилиб гапни-гапга қовуштирмасди. Бирорта гап сўраш, механик-ҳайдовчининг э'тиборини бўлишдан ўзимизни тийдик. Чунки, шу пайтда унинг кўзлари олазарак—гоҳ шпиндельга эгилиб қарар, гоҳ подборщикнинг ишлашини кўздан кечирар, гоҳида трактор моторига қулоқ солиб турар, энг кўпи ғўза тупларидаги пахтанинг қандай терилаётганлигини кузатарди.

Эшбой Эрматов ҳам, Асрақул Эргашев ҳам шпиндельларни шундай созлаганларки, улар ғўзадаги пахтани мумкин қадар тоза теради, кўп тўкилишига йўл қўймайди. Шу блан бирга улар етилиб қолган кўсакларни сал эзиб, очилишини тезлаштиришни ҳам кўзда тутганлар.

Қатор бошига чиққунча бир оғиз ҳам сўзлашишга тўғри келмади. У машинасини навбатдаги қаторга чаққонлик блан бурди. Машинани буриш гўё чаққонлик блан адо этилаётган бўлса ҳам механик-ҳайдовчининг ёноқлари қизариб, бўртиб кетганидан у, бу ишга анча куч сарф қилаётганини пайқаб олиш қийин эмас эди. Эшбой машинани қаторга йўллаб, яна ҳалигидай кузатишда давом этди. Машина навбатдаги қатордан илгарилаган сари бункерда пахта кўпаярди. Эшбой ўхтин-ўхтин ўша томонга хам қараб қўярди.

— Ҳозир бўшатамиз, беш минут дам оламиз.

Унинг овози жаранглаб эшитилди ва трактор овозини босиб қулоққа чалинди.

Мухбир суҳбатлашишни яхши кўради, янги гап излайди-да...

Ҳали эгат бошига яқинлашганимизча йўқ эди, нима учундир Эшбой машинани тўхтатди. Икки қатор нарида ишлаётган Асрақул ажабланиш назари блан шеригига тикилди-да:

— Ҳа нима бўлди, — деди-ю, машинасини сал секин юргизиб ўтиб кетаверди.

— Нима бўларди, итузум, — дея ғудранди Эшбой, — итузум, шўра ўт машинамизнинг душмани, шпиндель тақалиб турган жойдаги сершох итузумни илдизи блан суғириб ташлади.

— Агар шпиндель ямлаб кетса тўрт челак сув блан ҳам тозалаб бўлмайди. Унга кетган вақтни айтмайсизми. Теримчининг қўли беш-ўн минут бекор қолса беш-ўн тупдаги пахта этакка тушмайди. Мана мен бир туп итузумни юламан деб икки-уч минут кетказдим. Бу вақтда камида 15—20 килограмм пахта териш мумкин эди.

Эшбой машинани юргиза кетди. Бу вақт Асрақул бункердаги пахтани ярқираб турган пахта уюмига қўшмоқда эди. Машинанинг тезлигини мўлжалдан оширай деса пахта кўп тўкилади ёки бутунлай терилмай қолиши мумкин. Аввалгидай бораверай деса Асрақулдан орқада қолади. Майли, пахта тоза ва соз терилсин, деди Эшбой. Асрақул ҳам унинг юрагидаги гапни пайқагандек машинани янги қаторга тушириб қўйдида ўз шеригининг келишини кутиб турди. Эшбой жилмайди, кўнгли тоғдек кўтарилиб кетди.

— Беш минут дам оламиз, Асрақул,— деди Эшбой машинани унинг машинасидан икки метрча орқароқда тўхтатиб, — қани буёққа кел.

Турмушда ошна-оғайни, меҳнатда елкадош икки йигит сер ўт увотга ёнбошлашди. Улар иш вақтида юзларига, қошларига ёпишган чангни артган бўлишди. Биринчи бўлиб Эшбой гап бошлади, унинг чувак-кина юзлари, қисиқроқ кўзлари ҳамавақт кулиб турарди.

— Йигирма килодан пахтага зарарларинг тегадиган бўлдида, — деди Эшбой кулиб...

— Сизларнинг тажрибаларингни газетада бошқа механизаторлар ўқиб кўпроқ пахта теради, тўкилган ёғнинг ўрни тўлиб кетади, — дедик биз ҳам кулиб...

— Тажриба... қани сўйла Эшбой, сен ҳарқалай кўп пахта тергансан...

— Менинг тажрибам сеникидан кўп эмас, Асрақул деди, — Эшбой ажриқ чўпини ўйнаб, — менимча, машинада ишлашни жондан яхши кўрган киши кўп пахта теради, шундай эмасми Асрақул?

— Шундайку-я, яхши кўрмаган киши машинани нега хира қилади, севадики рульга ўтиради-да...

— Йўқ, Асрақул, кетмончини эрталаб бригадир чақириб келса у кўпчилик қатори кечгача ишлайди-ю, аммо кетмонни салмоқлаб ташлайди, далага ўз билгидан барвақт чиққан киши нормани икки баравар бажармагунча қўймайди. Бизда ҳам шунақа, ўз машинасини яхши кўриш бор, яхши кўрдириш бор...

Гап орасида Эшбойнинг кўзи қаторда тўхтаб турган машиналарга тушиб қолди, у талпиниб, ўрнидан қўзғолиб ҳам қўйди.

— Колхоз пахтаси бизнинг ҳам пахта, — сўзида давом этди у, — ер ҳайдаганмиз, экканмиз, колхозчилар блан бирга ғўза ўстирганмиз. Мана, у, энди пишиб ётипти, биров келиб тезроқ теринглар, дейиши керакми? Ҳосил тезроқ пишсин, деб ғўза парваришида шошилдик. Энди унинг бир чигитини ерда қолдириш номарднинг иши.

Эшбой ўрнидан туриб кетди. У гоҳ чап, гоҳ ўнг ёнбошидаги хас-чўпларни қоқиб машина томон йўлланди. Унинг орқасидан Асрақул ҳам борарди.

Орадан сал ўтмай машиналар овози кенг пахтазорни тўлдирмоқда эди. Бункерлар бўшатилган сари пахта уюми ортар, колхозчиларни ҳам, раҳбарларни ҳам қувонтирар эди.

— Машиналар ишга тушди-ю, процентга барака кирди, — дейди раис, — ундан олдин 1,5—1,6 дан топширардик. Ҳозир 2,6—2,8 процентдан, я'ни кунига 75—85 тоннадан пахта етказиб бераяпмиз. Машина жонимизга ора кираяпти!

— Эшбой ҳам, Асрақул ҳам кунига икки тоннадан кам пахта тераётганлари йўқ, — раис сўзида давом этди, — Эшбой Фахрий ёрлиқ олгандан бери 3 тоннага етказиб ҳам пахта териб бермоқда.

Даласида машина ишлаётган бригадаларнинг оғзи қулоғида, бир-бирини қувиб ўтмоқда. Машина ишлаши умуман мўлжалланмаган бригадаларда силжиш ташвақа сифат, Чунончи: машинада пахта терган, аввало ғўзасини шунга мослаб ўстирган Шароф Мусаев, Хомди Оловиддиновлар бригадаси планни 60 — 70 процентга етказиб қўйдилар. Кучим кўп, пахта бўлса қўл блан ҳам териб оламан деган айрим бригада бошлиқлари, айниқса Абдуғани Усмонов бригадаси планни энди 40 процент бажарибди. Негаки, ғўзасини ҳаддан ташқари ўстириб юборган. Бу блан у икки томонлама панд емоқда. биринчидан, кўсак тез етилмаётир, иккинчидан қаторга машина оралайолмайди.

Машинага ихлос қўйган, уни ишлатиш учун чинакамига ҳаракат қилаётган колхозларда каттадан-кичик машинадан хурсанд. Машинани писанд қилмаётган, эртани мўлжаллаб иш тутмаётган, ҳатто қаторлар бошини текислаб беришга ҳам қўли бормаётган, машина—ҳали яхши ишлайдиган бўлгани йўқ, деючи хом ҳаёллар колхозида СХМ-48 М ўз қадрини тополмаётир.

Эшбойлар, Асрақуллар бошқараётган ховоранг машиналарда ғолиблик байроғи мағрур ҳилпираб турипти. Поёнсиз пахтазорларимизда машиналар коллонаси кезиб юрипти. Анашу манзара кўнгилга олам-олам қувонч бағишлайди.

Илғор механик-ҳайдовчилар (чапдан ўнгга): **Э. Эрматов, А. Эргашев.**

С. МАҲКАМОВ,
М. ИКРОМОВ.

Машиналар блан камида 1000 тонна пахта терилади

Бригадамиз механиклари бу йил машина блан пахта теришга анча уюшқоқлик блан киришдилар. Бунда бизга ўтган йилги тажрибаларимиз, областимизнинг бошқа районларидаги илғор механик-ҳайдовчиларнинг тажрибаси катта ёрдам бераётир.

Пахтани машина блан теришнинг муваффақияти дастлаб механик-ҳайдовчининг малакасига, агрегат техник қарови қоидаларига беками-кўст риоя қилишга, ниҳоят, теримни тўғри уюштиришга боғлиқ. Бизнинг механик-ҳайдовчиларимиз бирнеча йилдан бери Каганович номли колхозда тракторчи бўлиб ишлайди. Улар икки йилдан бери машина блан пахта ҳам тераётирлар. Механизация соҳасидаги кўпйиллик иш уларнинг техник билимини оширган бўлса, шу блан бирга далани ҳам беш қўлдай билиб олишга ўргатди. Шунинг учун механик-ҳайдовчиларимиз пахта териш машиналарини бошқариш техникасини анча дуруст эгаллаб олдилар.

Биз теримга машиналарни пухта тайёрладик. Ҳарбир механик-ҳайдовчи машинасини ўзи ремонт қилди, терим бошлангунча барча деталь ва узелларни бирнеча бор кўздан кечириб, синаб уларнинг тўхтовсиз ишлашини та'мин этиш тадбирларини кўрдилар. Ҳозир машина блан пахта териш равон бораётир. Барча механик-ҳайдовчилар кунлик нормани бажараётган бўлсалар, Э. Эрматов, А. Эргашев ўртоқлар каби илғорлар кунига 2—2,5—3 тоннадан пахта териб нормани ошириб бажараётирлар.

Машиналар 2—3 тадан қилиб участкаларга бириктирилган. Булар бир участка пахтасини териб бўлиб бошқа участкага ўтадилар. Участкалар 18—20 қаторли загонларга ажратилган. Ҳарбир машина айрим загонлар пахтасини теради.

Биз бултур колхознинг 600 тонна пахтасини териб берган эдик. КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган бригадамиз а'золари бу йил 500 гектар ерда машина блан икки териш ўтказиб, камида 1000 тонна пахта териб бериш учун курашаётирлар. Ҳарбир механик-ҳайдовчи бу йил 80—90 тоннадан, Э. Эрматов ва А. Эргашев ўртоқлар эса 100—120 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олганлар.

С. АҲМЕДОВ,
Бригада механиги.

Колхоз даласида машина блан группа бўлиб пахта териш пайти.

М. Шевелев фотолари.

Совет Иттифоқининг Ҳукумат делегацияси Берлинга келди

БЕРЛИН, 5 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг олти йиллиги байрамида қатнашиш учун бугун Совет Иттифоқининг Ҳукумат делегацияси Берлинга келди. Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг Секретари ва Президиуми а'зоси М. А. Суслов (делегация бошлиғи) ва СССР химия саноати министри С. М. Тихомиров бор.

СССРнинг ГДРдаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Г. М. Пушкин ҳам делегация составига киради.

Берлинда, Германия Демократик Республикасининг, СССРнинг ва халқ демократияси мамлакатларининг байроқлари блан безатилган Шенефельд аэродромида Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясини ГДР бош министри О. Гротеволь, ГБСП Марказий комитетининг биринчи секретари ва ГДР бош министрининг ўринбосари В. Ульбрихт, ГДР бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Л. Больц, ГДР бош министрининг ўринбосарлари В. Штоф, О. Нушке, П. Шольц, Г. Лох, ГДР Халқ палатаси раисининг биринчи ўринбосари Г. Матерн, ГБСП Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари К. Ширдеван ва Ф. Эльснер, ГБСП Марказий комитети Сиёсий бюроси а'золигига кандидат Г. Варнке, ГБСП Марказий комитетининг секретарьлари Г. Циллер, П. Вандель, А. Норден, К. Хагер, давлат план комиссиясининг раиси Б. Лейшнер, ГДР министрлари К. Вах, К. Вестфаль, Э. Крамер, Х. Беньямин, Г. Рейхельт, ГДР ташқи ишлар министрлигининг мас'ул ходимлари кутиб олдилар.

Аэродромда Совет ҳукумат делегациясини СССРнинг ГДРдаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Г. М. Пушкин кутиб олди.

Аэродромда кутиб олганлар орасида Германиядаги совет қўшинлари группаси қўмондонлигининг вакиллари, демократик партиялар ва оммавий ташкилотларнинг вакиллари, шунингдек СССРнинг ГДРдаги элчихонасининг мас'ул ходимлари бор эди.

Совет ҳукумат делегациясини кутиб олиш учун Румыния Халқ Республикаси Министрлар совети раисининг ўринбосари ва Румыния ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'зоси Петре Борила бошчилигидаги Румыния Халқ Республикаси ҳукумат делегациясининг а'золари, шунингдек Германия Демократик Республикасидаги элчихоналар ва миссияларнинг бошлиқлари аэродромга келган эдилар.

Кутиб олиш вақтида фахрий қоровул қўйилди ва СССР ҳамда ГДР давлат гимнлари ижро этилди.

Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи М. А. Суслов аэродромда қуйидагиларни айтди:

Ўртоқ бош министр, ўртоқлар ва дўстлар!

Совет ҳукумат делегацияси самимий, дўстона кутиб олинганлиги учун Сизларга ўз миннатдорчилигимни изҳор қилишга ва совет халқининг пойтахтингиз Берлин аҳолисига ва Германия Демократик Республикасининг бутун аҳолисига қизғин дўстона саломини топширишга рухсат этгайсиз.

Бизнинг делегациямиз шонли кунни — Германия Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг олти йиллигини Сизлар блан биргаликда нишонлаш ва янги, озод, тинчликсевар, демократик Германияни барпо қилишда халқингиз эришган муваффақиятларни Сизлар блан бирга нишонлаш учун Берлинга келди.

Биз шу нарсани мамнуният блан қайд қиламизки, Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасида яхши дўстона муносабатлар ўрнатилди ва бу муносабатлар йил сайин мустаҳкамланмоқда. Бу факт мамлакатларимизнинг бундан кейинги иқтисодий ва маданий тараққиёти учун, шунингдек бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш учун жуда катта аҳамиятта эгадир.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликни бундан буён ҳам мустаҳкамлайлик, буни халқларимизнинг ҳаётий манфаатлари талаб қилмоқда.

Самимий кутиб олганлигингиз учун чин кўнгилдан яна раҳмат.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ВИЛЬГЕЛЬМ ПИК СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

БЕРЛИН, 5 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг Президенти Вильгельм Пик 1955 йил 5 октябрьда ўзининг Нидершенхаузен деган резиденциясида Германия Демократик Республикаси ташкил топган куннинг олти йиллиги байрамида қатнашиш учун келган СССР Ҳукумат делегациясининг раҳбари, КПСС Марказий Комитетининг секретари ва Президиуми а'зоси М. А. Сусловни, шунингдек делегация а'золари — СССР химия саноати министри С. М. Тихомировни ва СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Г. М. Пушкинни қабул қилди.

Қабул маросимида Германия Демократик Республикасининг бош министри Отто Гротеволь ва ГБСП Марказий комитетининг биринчи секретари ҳамда ГДР бош министрининг ўринбосари Вальтер Ульбрихт ҳозир бўлдилар.

Совет ҳукумат делегациясининг Берлинда бўлиши

БЕРЛИН, 6 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг 6 йиллиги байрамида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитетининг секретари ва Президиуми а'зоси М. А. Суслов бошчилигида келган Совет Иттифоқи ҳукумат делегацияси кеча кечқурун Унтер ден Линдендаги немис давлат опера театрида Моцартнинг «Дон Жуан» операсини тинглади.

Спектакльда Хитой Халқ Республикаси, Чехословакия Республикаси, Румыния Халқ Республикаси, Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Албания Халқ Республикаси, Корея Халқ-Демократик Республикаси ва Мўғулистон Халқ Республикасининг Берлинга келган ҳукумат делегацияларининг бошлиқлари ва а'золари, шунингдек дипломатия корпусининг а'золари ҳам ҳозир бўлдилар.

Театрда Герман Демократик Республикасининг бош министри О. Гротеволь, ГДР бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Л. Больц, шунингдек Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг бошқа а'золари меҳмонлар блан бирга эдилар.

ИОРДАНИЯ ПАРЛАМЕНТИ МИСРНИНГ ЧЕХОСЛОВАКИЯДАН ҚУРОЛ СОТИБ ОЛИШГА ҚАРОР ҚИЛГАНЛИГИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

ПАРИЖ, 5 октябрь (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Аммандан билдиради: Иордания депутатлар палатаси кечаги мажлисида Мисрнинг Чехословакиядан муваффақиятли суратда қуроллар сотиб олиши муносабати блан Миср бош министри Абдул Носирга табрик телеграммаси юбориш тўғрисида қарор қабул қилди.

Греция бош министри Папагос вафот этди

АФИНА, 5 октябрь. (ТАСС). Греция бош министри Папагос узоқ давом этган касалликдан кейин 4 октябрьдан 5 октябрьга ўтар кечаси вафот этди. У вафотидан бирнеча соат илгари ташқи ишлар министри Стефанопулосни бош министр вазифаларини ижро этучи қилиб тайинлаш тўғрисидаги фармонни имзолаган эди.

СССР Олий Совети делегациясининг Югославияда бўлиши

БЕЛГРАД, 5 октябрь. (ТАСС). 5 октябрьда СССР Олий Совети делегацияси икки группага бўлиниб, Белград яқинидаги Винчда Борис Кидрич номли ядро физикаси институтига ва Железникдаги Ива Лоли Рибар номли оғир машинасозлик заводига борди.

Югославия Халқ скупшчинаси депутати, Иттифоқ вечеси ташқи сиёсий масалалар комитетининг секретари Лазар Мойсов делегациянинг ядро физикаси институтига борган группасига ҳамроҳ бўлди. Институт директори Гойко Павичич ва институтнинг бошқа илмий ходимлари Олий Совет депутатларига изоҳ бериб турдилар. Делегация а'золари институтнинг ёш коллективи эришган муваффақиятлар блан ғоят қизиқдилар.

Олий Совет делегациясининг делегация раҳбари А. П. Волков бошчилигидаги иккинчи группаси Югославия Халқ скупшчинаси депутати ва бу скупшчина комитетининг раиси Рай Недселькович ва Совет Иттифоқининг Югославиядаги элчиси Н. П. Фирюбин блан биргаликда Югославия ёшларининг раҳбари Иво Лоли Рибар номига қўйилган оғир машинасозлик заводи блан танишиш учун Железникка қараб йўл олди. 1947 йилнинг ўрталарида ана шу завод қурилабошлаган эди. Завод қурилишига Югославия йигит ва қизларидан 16 мингга яқин киши қатнашди. Бу ёшлардан кўплари ишлаш учун заводда қолди ва ҳозирги вақтда улар малакали ишчиларнинг асосий қисмини ташкил этади. Завод дашт жойда қурилди ва 1948 йилнинг бошидаёқ саноат маҳсулоти берабошлади.

Ишчи кенгашининг раиси Живота Костадинович, бошқариш комитетининг раиси Милорад Вукович, завод директори инженер Владо Миркович ва бошқалар Олий Совет депутатларини кутиб олдилар.

Икки ўртада дўстона суҳбат бошланиб кетди. Завод раҳбарлари пармалаш учун, металлургия саноати учун керакли оғир станоклар, ускуналар ишлаб чиқарадиган ва кейинги вақтларда карусель станоклари ишлаб чиқарабошлаган бу корхонанинг ишлари тўғрисида сўзлаб бердилар. Заводнинг ялпи маҳсулоти ўз қиммати жиҳатидан 1950 йилдан буён икки баравардан зиёд ортди, я'ни йилига 2 миллиард динардан 5,2 миллиард динаргача кўпайди. Заводда малакали ишчи кадрлар тайёрлаётган саноат мактаби бор.

Қизғин суҳбат икки соатча давом этди. Совет депутатлари ишчилар кенгашининг қандай ишлаётганлиги блан, корхонада бу кенгаш қандай сайланиши блан, кенгаш ва директор ўртасидаги муносабатлар блан қизиқдилар, ишчилар кенгашининг ҳуқуқлари ва бурчлари блан, партия ташкилотининг ҳамда коммунистлар союзи а'золарининг корхона ҳаётидаги роли блан қизиқдилар.

Шундан кейин меҳмонлар заводдаги саноат мактабида ва завод цехларида бўлдилар. Заводни кўриб чиқиш вақтида депутатлар блан завод ишчилари ва мастерлари ўртасида кўп марта суҳбат бўлди.

СССР Олий Совети делегацияси бугун Белграддан Югославиянинг турли жойларига сафарга чиқади.

Флоренцияда пойтахт мэрлари с'ездида М. А. Яснов нутқи

ФЛОРЕНЦИЯ, 5 октябрь. (ТАСС). Бутун дун'ё пойтахтлари мэрларининг Флоренцияда ўтаётган с'ездининг кечаги мажлисида Москва Совети ижроия комитетининг раиси М. А. Яснов нутқ сўзлади. Пойтахт мэрлари с'ездини чақириш соҳасида ташаббус кўрсатганлиги учун Флоренция мэри Ла Пирага ташаккур билдириб, М. А. Яснов барча халқларнинг тинчликка интилаётганликларини уқтириб ўтди.

Ўз мамлакатининг, ўз халқининг бахтли бўлиши ва гуллаб-яшнашини ҳақиқатан истаётган киши, деди М. А. Яснов, халқаро кескинликни камайтириш ва мамлакатлар ўртасида, улардаги социал тузумнинг қандай бўлишидан қат'ий назар, ҳамжиҳатлик ва ишонч ўрнатиш йўли блан тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги талабга ўз овозини қўшмай қолаолмайди.

Совет ҳукумати, деди сўзини давом эттириб М. А. Яснов, ўз халқининг тинч яшашини та'минлашга интилиб, бошқа давлатларнинг ҳукуматлари блан бўладиган ўз муносабатларини тенгликни э'тироф этиш, ички ишларга аралашмаслик, суверенитет ва миллий мустақилликни ҳурмат қилиш асосига ҳамиша қуриб келди ва қурмоқда. Совет Иттифоқи доим тинчликка интилиб келмоқда, чунки фақат тинчликкина халқнинг гуллаб-яшнаши ва саодати учун, унинг фаровонлигини оширишва доимо ўсиб бораётган ҳаётий эҳтиёжларини қондириш учун зарур шароитларни вужудга келтираолади. Бу эса, Совет давлатининг бутун фаолияти бўйсунган асосий қонундир.

Урушдан кейинги 10 йил ичида, деди М. А. Яснов, Москва шаҳар хўжалигини реконструкция қилиш учун 30 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарф қилинди, 5 миллион 700 минг квадрат метр ҳажмида янги уй-жой, 494 мактаб ва маданий-маиший эҳтиёжларга хизмат қиладиган бошқа кўпгина бинолар қурилди. Бу йил Москва аҳолиси 1 миллион квадрат метрдан ортиқ янги уй-жой олади, 43 янги мактаб биносига, 2,5 минг ўринли касалхона биноларига эга бўлади.

Шаҳар коммуникацияси шохобчалари ва йўллар анча кенгайтирилмоқда.

М. А. Яснов айтдики, Москва атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланишда жуда яхши намуна бўлаолади. Москва яқинида дун'ёда биринчи атом электростанцияси қурилди ва бу станция саноатга электр қуввати бермоқда.

Москва аҳолиси, деди у, янги уруш хавфининг олдини олишга якдиллик блан қарор бергандир. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг атом уруши тайёргарлигига қарши чиқарган Мурожаатига Москва ва унинг атрофидаги шаҳарларда 7.051. 525 имзо тўпланди.

Сўнгра, М. А. Яснов Совет ҳукуматининг халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган тадбирларига батафсил тўхталиб ўтди.

М. А. Яснов ўз нутқининг охирида айтдики, кескинликнинг юмшатилишига халақит бераётган ва халақит беришга уринадиган кучлар бор. Бу ҳол, деб сўзини давом этдирди М. А. Яснов, халқлар ўртасида тинчлик учун зўр ғайрат ва сабот блан кураш олиб боришни талаб этади ва бу с'езднинг аҳамиятини янада оширади, чунки биз бу конференцияда мамлакатларимиз пойтахтларининг, тарихий жиҳатдан таркиб топган сиёсий ва маданий марказларнинг вакиллари сифатида қатнашмоқдамиз. Бу марказларда халқлар учун энг қимматли бўлган ёдгорликлар — давлатларимизнинг шуҳрати ва ифтихори бўлган нарсалар тўпланган. Вакиллари буерда қатнашаётган ба'зи пойтахтлар аҳолисининг сони бутун-бутун мамлакатлар аҳолисининг сонига баравардир, ба'зи пойтахтлар аҳолисининг сони эса, бутун-бутун мамлакатлар аҳолисининг сонидан ортиқдир. Буларнинг ҳаммаси бизга тинчликни ҳимоя қилиш йўлида ўз овозимизни баланд кўтариш ҳуқуқини бериш блан бирга, бизнинг зиммамизга ана шу бурчни ҳам юклайди. Менинг фикримча, агар шаҳарларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг шу с'ездда мустаҳкамланган воситаларини ривожлантириб ва мустаҳкамлаб борар эканмиз, с'ездимиз номидан, шаҳарларимиз номидан гапириб, халқаро кескинликни юмшатиш учун курашишга тайёр эканлигимизни билдирар эканмиз, у ҳолда тинчликни мустаҳкамлаш ишига, шубҳасиз, катта ҳисса қўшган бўламиз.

БМТ Бош Ассамблеясининг X сессиясида

НЬЮ-ЙОРК, 5 октябрь. (ТАСС). Кеча Бош Ассамблеянинг эрталабки ялпи мажлисида умумий сиёсий дискуссия вақтида Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон нутқ сўзлади.

Кришна Менон айтдики, БМТнинг Сан-Франциско шаҳрида бўлган ва бошқа шароитларда фақат расмиятчиликдан иборат бўлиб қолиш мумкин бўлган юбилей сессияси «янги давр очди». Бунга сабаб шуки, деди у, тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгаши арафасида бўлиб ўтган мазкур сессияда шу мамлакатларнинг давлат арбоблари ҳамкорлик қилиш учун керакли йўлларни биргаликда қидириб топишга мойил эканликлари равшан бўлиб қолган эди.

Менон, ҳукуматлар бошлиқларининг Женева кенгаши Сан-Францискодаги сессияда изҳор қилинган умидларга муносиб иш кўрди ва бу кенгашнинг қатнашчилари ўзларига эргашиб борган халқларнинг хайирли иродасини ифода қилдилар, деди.

Ҳиндистон вакили БМТ Уставини қайтадан кўриб чиқиш зарурлиги тўғрисида ба'зи делегациялар томонидан айтилган фикрларга тўхталиб бундай деди: Менинг ҳукуматимнинг фикрича, умумий келишув бўлганидагина, аввало, Хавфсизлик Кенгашининг доимий а'золари бўлган давлатлар ўзаро келишганларидагина Уставни қайтадан кўриб чиқиш мумкин. Аммо Уставни қайтадан кўриб чиқиш учун ҳали қулай пайт келган эмас. Ҳиндистон делегацияси, деди Менон, бу масала юзасидан ҳамманинг розилиги блан қабул қилинадиган ҳарқандай қарорни қувватлайди, лекин Уставни қайтадан кўриб чиқиш учун жуда катта махсус механизм вужудга келтирилишига қарши э'тироз билдиради.

Ҳиндистон делегати БМТга янги а'золар қабул қилиш масаласига тўхталиб, инсониятнинг учдан бир қисми шу вақтгача Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнашмаётганлигига Бош Ассамблеянинг э'тиборини жалб этди. БМТ бутун дун'ёнинг вакили бўлиши керак. Менон ишонч билдириб айтдики, БМТда олиб борилаётган музокаралар ва тўрт давлат ташқи ишлар министрларининг Женевада ўтказиладиган кенгашида бўладиган музокаралар Ташкилотга қабул қилинишини кутаётган мамлакатларнинг катта кўпчилигини қабул қилиш тўғрисида бир битимга олиб келади.

Ҳиндистон делегати, БМТ секретариати кўпроқ вакиллик характерига эга бўлиши керак ва Уставда белгиланган ҳамда географик жиҳатдан тўғри тақсимлашни кўзда тутган принципга мувофиқ, БМТ секретариатида ер юзининг ҳамма қисмидан вакиллар бўлиши керак, деди.

Ҳиндистон вакили ўз нутқида БМТнинг иқтисодий соҳадаги ишларига тўхталиб ўтди. Жумладан, у оз тараққий этган мамлакатларни иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш учун махсус халқаро фонд тузиш кераклигини айтди ва барча мамлакатларни иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришга чақирди.

Ҳиндистон делегати атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан халқаро агентлик вужудга келтириш фикрини қувватлади ва бундай агентлик «БМТнинг ўгай боласи» бўлмай, балки «Бирлашган Миллатлар Ташкилоти блан жуда маҳкам боғланган бўлиши лозим» деб уқтириб ўтди. Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш иши, деди Менон, шундай ташкил қилиниши кераки, атом хомаш'ёсига эга бўлган мамлакатларнинг эксплуатация қилинишига, я'ни саноати ривож топган мамлакатлар томонидан эксплуатация қилинишига йўл қўйилмасин.

Менон қуролсизланиш проблемасига тўхталиб, бу проблема ҳозирги вақтда бирмунча умид бағишлайдиган ҳолда, деб тасвирлаган делегатларнинг фикрига қўшилди. Бу масала юзасидан, деди у, турли таклифлар илгари сурилди ва Ҳиндистон делегацияси ана шу таклифларнинг ҳаммаси, ўзгартишлар киритган ҳолда ҳам, қуролсизланиш йўлидаги қадам деб ма'қулланаолмаслигига сабаб бор деб ўйламайди. Менон, қуролсизланиш проблемасини ҳал этишни ҳарқандай йўл блан кечиктириш қўшимча қийинчиликлар туғдиради, холос, деб уқтириб ўтди.

Ҳиндистон, деди у, атом қуролини тамомила тақиқлашни қаттиқ туриб талаб этаберади. Бу қурол «агрессорга қарши мудофаа мақсадларида» фойдаланилиши мумкин, деган гаплар умумий тинчликка ёрдам бераолмайди.

Ҳиндистон делегати Франция делегациясининг Бош Ассамблеянинг Жазоир масаласини муҳокама қилиш ҳақидаги қарорига жавобан Ассамблеядан чиқиб кетганлиги тўғрисида таассуфланганлигини билдирди. Ҳиндистон делегати Франция ўз позициясини қайтадан кўриб чиқади, деб умид қилганлигини айтди.

Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи, Германиянинг у ёки бу қисмида мавжуд бўлган ҳокимиятни таниш йўли блан Германияни бирлаштириш мумкин эмас ва Германиянинг ана шу ҳар икки қисмидаги ҳокимиятнинг мавжудлиги факти блан ҳисоблашиш керак, деган фикрини изҳор қилди. Агар, деди у, уларнинг ҳар иккиси умумий тил топса, эҳтимол яхшироқ бўлур эди.

Менон Узоқ Шарқ проблемаларига тўхталиб, менинг ҳукуматим «СЕАТО ана шу районда тинчликни та'минлашга қўшилган ҳисса деб ҳисобламайди» деди.

Менон Ҳинди-Хитой проблемасини муваффақиятли суратда ҳал этиш учун бу масала юзасидан Женевада тузилган битим тўла бажарилиши зарур деб та'кидлади.

У, СССР блан Япония ўртасида олиб борилаётган музокаралар яхши натижа беражагига умид билдирди.

Менон барча мамлакатларни Хитой Халқ Республикаси блан АҚШ ўртасида яқинлашишни енгиллаштириш учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўришга чақирди. Ана шу буюк давлатлар ўртасидаги муносабатларда, деди у, бирмунча силжиш бор. Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг АҚШ блан барча жанжалли масалаларни, шу жумладан Тайвань ороли тўғрисидаги масалани ҳам тинч ҳал этишни хоҳлаётганлигига Ҳиндистон ҳукумати ишонади. Ана шу масалаларнинг ҳаммасини АҚШ блан ХХР ўртасида музокаралар олиб бориш йўли блан ҳал этиш мумкин.

Менон ўз сўзининг охирида ўтган сессияда Ҳиндистон делегацияси томонидан киритилган таклифларга делегатларнинг э'тиборини жалб этди. Бу таклифларда қуролсизланиш юзасидан бир битимга келиш йўлидаги биринчи қадам сифатида қуйидагилар, чунончи зўр бериб қуролланишни тўхтатиш, шунингдек ядро қуролини синаб кўришни тўхтатиш таклиф этилган эди. Қуролсизланиш ёки қурол-яроғларни чеклаш, деди у, яхши иш, лекин тинчлик ўрнатиш учун булар ҳали кифоя қилмайди. Урушнинг ўзини тақиқлаш зарур. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тинчликка ва барча мамлакатлар ўртасида ҳамкорликка эришишни ўз олдига мақсад қилиб қўйиши лозим.

Ҳиндистон делегацияси бошлиғининг нутқидан кейин умумий дискуссия тамом бўлди. Ана шу умумий дискуссия вақтида 45 мамлакатнинг вакиллари умумий ва регионал халқаро масалалар юзасидан ўз позицияларини баён қилдилар.

Сўзга чиққан кишиларнинг ҳаммаси Бош Ассамблеянинг X сессияси янги, қулайроқ халқаро вазиятда ўз ишини бошлаганлигини та'кидлади. Тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгаши, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунг конференцияси, шунингдек атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан ўтказилган халқаро конференция каби воқиалар халқаро кескинликни юмшатишда муҳим роль ўйнаганлиги алоҳида уқтириб ўтилди. Кўп нутқларда, тўрт мамлакат ташқи ишлар министрларининг Женевада бўладиган кенгаши энг муҳим халқаро проблемаларни ва хусусан қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш йўлида янги, муҳим қадам бўлади, деган умид изҳор қилинди. «Кичик мамлакатлар» вакилларининг кўплари халқаро кескинликни юмшатиш соҳасида ташаббус кўрсатганликлари учун буюк давлатларга миннатдорчилик билдириб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг ҳамма а'золари ҳамкорлик руҳида, жанжалли масалаларни тинч ҳал этиш руҳида, «Женева руҳи»да ҳаракат қилишлари зарур эканлигини уқтириб ўтдилар.

Сўзга чиққан делегатларнинг кўпгина конкрет проблемалар юзасидан баён қилган фикрлари бир-биридан анча тафовут қилган бўлса ҳам, бу сессияда ҳатто жанжалли масалалар юзасидан ҳам делегацияларнинг позициялари осойишта ва мулойимлик блан амалий тарзда баён қилинди. Бир группа мамлакатларнинг мустамлакаларга доир масалаларни Бош Ассамблеяда муҳокама қилишга йўл қўймаслик йўлидаги уринишларигина Бош комитетда ҳам, ялпи мажлисларда ҳам кескин мунозараларга сабаб бўлди.

* * *

Сиёсий дискуссия тамом бўлганидан кейин, Бош Ассамблея комитетлари ишга киришадилар. Бу комитетлардан ба'зилари, жумладан, васийлик комитети ва махсус сиёсий комитет ҳозирданоқ ишга киришди. Сиёсий комитет ҳам ишга киришади.

КИНО „Солдат Иван Бровкин"

Шу кунларда Тошкент кино-театрларида М. Горький номли киностудиясида ишлаб чиқарилган «Солдат Иван Бровкин» деган янги, бадиий рангли фильм кўрсатилмоқда. Фильмда оддий колхоз йигити, чўчқабоқар, «иши ўнгидан келмайдиган» Иван Бровкиннинг бошидан кечирганлари, аччиқчучукни татиб, илғор забардаст ёшлар қаторидан жой олиши тасвирланган.

Сценария автори Г. Мдивани ва режиссёр И. Лукинский халқ орасидан етишиб чиққан оддий, ёш йигитнинг мураккаб характерини ҳартомонлама кўрсатишни, жамоатчилик та'сири остида, Совет Армияси сафида кишининг камол топиб, улғайишини тасвирлашни ўз олдиларига асосий мақсад қилиб қўйганлар. Бу ғоя фильмнинг бошидан охиригача сезилиб турилади. Тамошабин Иван Бровкиннинг оғир табиатини, ношудлигини фильмнинг дастлабки кадрларидаги турли эпизодларда кўради ва Бровкиннинг яхши йигит эканлигини, броқ унда чаққонлик ва ғайрат етишмаётганини кўриб, афсусланади. Бровкин колхоз ишида кўп камчиликларга йўл қўяди, раисдан гап эшитади, бу нуқсонларнинг содир бўлишига ўзи шахсан сабабчи эканлигини қалбидан сезиб, ташвишланади.

Ёш, талантли артист Л. Харитонов Иван Бровкиннинг киши ёдида узоқ сақланадиган, ёрқин образини яратган. Бровкин колхоз қишлоғидан узоқда, адрлар бағрида чўчқа боқиб, кун ўтказадиган йигитлардан эмас. У, моҳир гармончи ва ёқимли овозга эга бўлган, қишлоқ ёшларининг севимли қадрдонларидандир. Артист Харитонов ўз қаҳрамонининг яхлит образини яратишга интилиб, бу йўлда катта муваффақиятга эришган. Мана Харитонов—Бровкин қизйигитлар даврасида гармон чалиб, қўшиқ айтмоқда. Унинг очиқ чеҳраси, ўйчан кўзлари йигитнинг бардам қалбини, бахтли ҳаётдан мамнун бўлиб, келажакка зўр ишонч блан интилишини равшан кўрсатиб турипти.

Ваня Бровкин колхоз раисининг қизи Любаша (артист Д. Смирнова)ни севади. Унга кўнгил сирларини очиб, ҳамавақт у блан бирга бўлишини истайди. Лекин муҳаббат йўлида кўп муваффақиятсизликларга учрайди. Любашани кўрмоқчи бўлиб, кечаси қиз хонасига яқинлашганда товуқхонага тушиб кетиб, паррандаларни безовта қилади, хонадонларни саросимага солади, қиз отасининг қаҳрига дуч келади. Буку майли-я, бунинг устига бир куни Любаша бричкада кетаётганида унинг кетидан кетиб қолиб, чўчқаларнинг сабзавот кўчатзорига кириб, кўчатларни нобуд қилишига йўл қўяди. Буларнинг ҳаммаси раиснинг ҳафсаласини пир қилади, у қизини Ваняга раво кўрмайди. Бровкинни чўчқабоқарликдан бўшатади. Бу эпизодлар комик формада тасвирланган. Тамошабинлар Бровкиннинг нўноқлигидан куладилар, шу блан бирга унинг соф муҳаббатига ишониб, унинг бу муваффақиятсизлиги йўқолишига ишонадилар.

Колхозга бухгалтер бўлиб ишга келган йигит Самохвалов Любашани Ванядан айнитиб, ўзига қаратишга, унинг ота-онасининг ишончини қозонишга уринади. Самохвалов қиз уйига ҳар келишида турли совғалар блан келади. Иванни раисга ёмонлайди, қизга сурбетлик қилиб, унинг йўлини тўсиб юради. Артист Е. Шутов Самохваловнинг пасткашлигини, айёрлигини, сурбетлигини очиб беришга ҳаракат қилган. Лекин образ умуман ишонарли чиқмаган. Тамошабин Самохваловнинг фильмда ортиқча киши, штамп образлардан эканлигини билиб олади.

Любашанинг отаси, колхоз раиси Коротеев образи артист С. Блинников ижросида муваффақиятли чиққан. Блинников колхоз мулкига жонкуяр раис, ўз қизининг бахтига, мустақил ҳаёт йўлига ғамхўр, шу блан бирга соддадил ота образини яхши яратган. Иван Бровкиннинг онаси образини артист Т. Пельтцер зўр маҳорат блан ижро этган. Артист ижросида ўз фарзандининг муваффақиятсизликлари блан ташвишланадиган, боланинг яхши тарбия топиши, унинг тўғри йўл топиб, илғор кишига айланиши учун жон куйдирган муштипар она образи гавдаланади. Она-Пельтцер ўғли Ванянинг «айбларини» кечириб, ишга тайинлашни сўраб раисдан илтимос қилиши, ўғлини армиядан отпускага қайтганда кутиб олиш моментлари киши ёдида узоқ сақланадиган эпизодлардандир.

Фильмда бошқа персонажлар ҳам бор. Буларнинг бири колхоз гаражида мудир бўлиб ишловчи Захар Силичдир. У, денгиз флотида матрос бўлиб ишлаган, баҳодир, серғайрат йигит. Артист М. Пуговкин Захар Силични ўз ишига пухта, кишилар ҳаёти ҳамда уларнинг қобилияти блан қизиқучи тарбиячи, билимдон киши сифатида талқин қилган. Захар Силич ишдан бўшатилиб, гаражга келган ва машиналарни ювиб, тозалаш ишига тайинланган Бровкиннинг яхши гармонист, моҳир қўшиқчи, шу блан бирга очиқ кўнгил, ҳарқандай ишдан қайтмовчи йигит эканлигини пайқайди. Шунинг учун ҳам у, Ваняни шоферликка ўргатабошлайди. Ваня Бровкин шоферлик ҳунарини ўрганиб, шаҳарга янги машиналарни олиб келишга кетади. Лекин қайтишда йўлда Любашани кўриб қолиб, унга хаёли кетади ва машинани анҳорга ағдариб юборади. Бу эпизод янги конфликт тарзида берилган, броқ бу эпизод фильмнинг камчилик томонларидандир. Рульда ўтирган шофернинг машинани ариққа ағдариши ва ўзи жазодан қутилиш учун бошқа жойга бориб, уерга етиб келган Любаша блан гаплашиб ўтириши кишини унчалик ишонтираолмайди.

Иван Бровкиннинг Совет Армияси сафига жўнатилиши ва армия сафида ҳам нўноқлик қилиб командирлардан жазо олиш моментлари фильмнинг энг яхши картиналаридандир. Бровкин армияда жанговар дўстлар орасида тарбияланабошлайди. Батарея отделениесининг командири (артист Л. Лобов) ва батарея комсомол ташкилотининг секретари (артист Т. Жойлибеков) ва бошқа солдатлар янги дўст — яхши гармончи ва қўшиқчи солдат Иван Бровкиннинг камчиликларини тузатишга, уни илғор, жанговар солдат ва сиёсий тайёргарликнинг а'лочиси қилиб етиштиришга ҳаракат қиладилар. Бровкин буларни ҳар қадамда сезиб туради. Лекин қишлоқдан — Любашадан ойлаб хат келмаслигига ташвишланиб, ўз қалбини ҳечкимга очмайди. Бунинг устига машғулот ва ҳарбий машқларда интизомсизлик қилади. Жанговар коллектив ёш солдатнинг тузалиши ва унинг илғорлар қаторига ўтишига ёрдамлашади. Бровкин аста-секин ўз ҳаётида ўзгариш ясаб, жанговар дўстлар орасида тарбияланиб, коллективнинг ҳурматини қозонабошлайди. Тўпдан отиш машқида чаққонлик ва мерганлик кўрсатиб, командирдан раҳматнома олади. Унга уйга бориб келиш учун ўн кунлик отпуска берилади.

Жонажон қишлоғи уни зўр хурсандчилик блан кутиб олади. Фақат Самохвалов ташвишда. Чунки у, Бровкиннинг Любашага юборган хатларини ўғирлаб олиб қолиб, ўз эгасига топширмаган. Бу сир фош этилади. Иван блан Любаша яна бирга, раис хонадони, солдат онаси, бутун қишлоқ ўз жангчи фарзандларидан хурсанд. Фильм тамошабинларни ёшлар характерининг тарбияланиши блан таништириб, уларда катта таассурот қолдиради. Шоир А. Фатьянов фильмга яхши ше'рлар ёзган, ёш оператор В. Гинзбург эсда қоладиган картиналарни суратга олган.

Фильм авторлари ёшларимизни тарбиялашда катта аҳамиятга эга бўлган қувноқ ва ҳаққоний фильм яратиб, кино сан'атимизнинг ижодий юксалишига янги ҳисса қўшганлар.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

МАХСУС СИЁСИЙ КОМИТЕТДА

НЬЮ-ЙОРК, 5 октябрь. (ТАСС). Кеча Махсус сиёсий комитетнинг биринчи мажлиси бўлди. Ван Вайтхаякон (Таиланд) раислик қилди. Мажлисда комитет ишининг ташкилий масалалари муҳокама қилинди. Канада вакили Мэкей комитет раисининг ўринбосари қилиб, Чарльз Кинг (Либерия) комитет докладчиси қилиб сайланди.

Комитет кун тартибидаги масалаларни кўриб чиқишнинг қуйидаги тартибини тасдиқлади: 1). Жанубий Африка Иттифоқи ҳукумати томонидан ўтказилаётган апартеид сиёсати сабабли Жанубий Африкада вужудга келган ирқий жанжал масаласи; 2) Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг фаластинли қочқинларга ёрдам ва иш ташкил қилиш учун тузилган Яқин Шарқ агентлиги директорининг доклади; 3) Жанубий Африка Иттифоқидаги асли ҳиндистонли бўлган кишиларнинг аҳволи; 4) Бирлашган Миллатлар Ташкилотига янги а'золар қабул қилиш.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/X да **Қутлуғ қон** 8/X да **Алишер Навоий.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/X да **Севилья сартароши**, 8/X да **Пиковая дама.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Бугун ва ҳар куни 3 бўлимда **цирк томошалари.** Аттракцион — **йиртқич ҳайвонлар.** Ўргатувчи — **Иван Рубан.** Томоша кеч соат 8 да бошланади.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 12 дан кеч 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун) — янги бадиий фильм-комедия **Солдат Иван Бровкин.**

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да **Ефрейтор Кочетков ҳодисаси.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Женевадаги кенгашда.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН» — **Аршин мололон.**

НАВОИЙ номли — **Ефрейтор Кочетков ҳодисаси.**

«ИСКРА» — **Чўчқа боқувчи қиз ва чўпон.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136 Пропаганда бўлими — 136 Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 01735. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1522.